

Alsungas novada deputāti: kas padarīts, kādēļ daļa vēlēšanās nepiedalīsies. Grigorijs Rozentāls: „Tikpat labi man varētu jautāt, vai nevēlos kandidēt Etiopijā, Pakistānā vai Krievijā.”

→ 6.-7. lpp.

Skrundas novada mazajiem klātienes mācību priekšmetiem.

→ 3. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
1,20 eiro

Nr. 16
(11 649)

Piektdiena, 2021. gada 26. februāris

Auto numuru izvēlies internetā

Lai valsts reģistrācijas numuru zīmju piešķiršanu transportlīdzekļiem padarītu pieejamāku un caurspīdīgāku, Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) piedāvā jaunu e-pakalpojumu: *Izvēlies numuru e.CSDD.*

Ceļu satiksmes drošības direkcijas Kuldīgas filiālē automašīnu izvēles numuri ir. Katrs, kurš tādu grib, meklē sev vistuvāko burtu un skaitļu kombināciju.

Vispirms jāreģistrējas vietnē *e.CSDD.lv* un jānorāda transportlīdzekļa īpašumā, turējumā vai valdījumā. Numuru var izvēlēties Latvijā reģistrētam vai neregistrētam transportlīdzeklim, kas iepriekš uzrādīts agregātu numuru salīdzināšanā. Ja tas izdarīts, var izvēlēties kādu nākamās sērijas numuru. Kad atrasta zīme pa prātam, jānorāda CSDD klientu apkalpošanas centrs, kurā zīme tiks saņemta. To izgatavos un nogādās trīs darbdienu laikā. Tad jāsamaksā un e-pastā jāsaņem pasūtījuma

aplūcinājums.

Pieteiktais numurs norādītajā klientu centrā jāreģistrē desmit dienās, papildus samaksājot par numura izvēli un reģistrāciju.

Kā *Kurzemniekam* sacīja CSDD Kuldīgas centra vadītājs Aivars Rudzroga, pastiprinātas intereses par izvēles numuriem nav bijis.

Alberta Dintera teksts un foto

Novadnieks, Liepājas teātra aktieris, autosportists **Viktors Ellers**. Pandēmija ienes pārmaiņas: Viktors beidzis mednieku kursus un plāno tirgot automašīnas.

→ 5. lpp.

Latvijas Volejbola federācijas valdē darbu sācis Entuziastu volejbola līgas dibinātājs **Jānis Stukuls**.

→ 10. lpp.

Valsts policija pieķer par braukšanu vienā mašīnā.

→ 4. lpp.

„Tā kā pagājušā gada sākumā pandēmija lika par sevi manīt, ļoti ātri darbību pārorientējām no pasākumiem uz pētījumiem un rakstu darbiem. Pērn par suitu kultūras mantojumu izdevām trīs grāmatas,” saka etniskās kultūras centra *Suiti* vadītāja **Dace Martinova** (pirmā no labās).

Meklējiet iekšlapās!

Covid-19
Lietuvā
un
Somijā.

→ 8. lpp.

Otrdien, 2. martā:

- Dzīve dārziņos pie Melnās kolkas.
- Kad jāiet pie logopēda.
- Kas ir aprites ekonomika?
- Uzmanību: putnu gripa!

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Lai katram
vairāki drošības
spilveni!

Elisa Rudzīte

Pašlaik, kad daudziem aizliegts strādāt, ir zaudētas darbavietas vai samazināts darba apjoms, arvien aizdomājos par finanšu pratību. Pirms gadiem pieciem, ar draudzeni runājot par naudu, secināju, ka daudziem tērēšanas ieradumi sakņojas bērnībā. Kā ar naudu apieties, vairums iemācāmies no vecākiem, visbiežāk vērojot.

Man šajā ziņā veicies. Uzauģu ar vecvecākiem, kur maku pārraudzīja opis. Viņš bija no tiem, kuri lieki netērējās. Likās: lai gan neesam bagāti un daudz naudas mums nav, bija viss nepieciešamais. Šķita paradoksāli: ja pēkšņi kas atgadījās un vajadzēja naudu, mums tā vienmēr atradās.

Iemācījos, ka
vienmēr jābūt
drošības spilvenam,
vēl labāk, ja tādi ir
vairāki.

Maza būdama, brīnījos: opis vienmēr teica, ka naudas nav, ja gribēju rotallietu vai kārtējo štruntū, bet, ja bija lielāka vajadzība, tā atradās. Tikai vēlāk, kad saņēmu kabatas naudu un tērēju, kur pagadās, atskārtu, ka vajag labāku stratēģiju. Saprātu, ka visu iztērēt nedrīkst – kaut kas jāatliek malā. Kad sāku pelnīt pati, ievēroju, ka bieži lietoju frāzi „man nav naudas”, bet tas nav pareizi, jo tā mēs to nevis pievilinām, bet atgrūžam. Savukārt, ja bija vajadzība, tā vienmēr mistiski uzradās.

Patiesībā nekādas mistikas. Iemācījos, ka vienmēr jābūt drošības spilvenam, vēl labāk, ja ir vairāki. Protams, nebiju perfekta, taču jutu, ka draudzenes nebeidzamās naudas grūtības slēpjas tieši paradumos. Man naudas atlikšana vairākās zeķēs likās pašsaprotama, bet viņa knapi izdzīvoja no algas līdz algai. Ienākumi mums bija līdzīgi, turklāt viņa strādāja jau no 14 gadiem, kamēr es pirmo īsto darbu dabūju, kad man bija tuvu pie 20. Jutos pārsteigta, ka viņai nav iekrājumu un ka cilvēks ar desmit gadu darba pieredzi nav spējis ieradumos ko mainīt.

Mūsdienās pieaugušie šo tēmu izklāsta daudz vairāk, un bērni par naudu uzzina krietni agrāk. Saprotu, ka latvieši nemēdz par naudu runāt, reti apmaināmies padomjiem. Bet runāšana par to noteikti palīdzētu iegūt svaigu skatu.

Man patīk eksperimenti, tādēļ šomēnes pieņēmu izaicinājumu – nepirkt neko, kas nav absolūta vajadzība, lai pavērotu, cik varu ietaupīt, ņemot vērā to, ka alga tagad ir mazāka. Tiek nomaksāti obligātie rēķini, izveidots ēdienreīžu plāns nedēļai, lai pirktu tikai trūkstošos produktus. Kovids šajā ziņā ir labs palīgs, jo visi kārdinājumi, kur varētu naudu iztērēt, ir vai nu aizliegti, vai slēgti. Lielākais pārbaudījums – interneta veikali, jo nomāktība vai stress dažkārt tiek kļiedēts tieši tur. Tomēr noturējos, un man ir izdevies ietaupīt teju pusi algas. Protams, šādi izturēt visu gadu būtu grūti, tomēr dažkārt ir labi sevi izaicināt.

TRĪS PAR VIENU

Kāda ir situācija un nosacījumi, kas Covid-19 dēļ jāievēro kravu pārvadātājiem?
NOTEICOŠAIS – 72 STUNDAS

1. Vineta Kleine, Satiksmes ministrijas komunikācijas nodaļas vadītāja:

– Ministru kabineta noteikumi saka: tests nav nepieciešams, ja izpildās viens no diviem nosacījumiem. Pirmais paredz, ka tiem autopārvadātājiem, kuri brauc pakaļ kravai uz Latviju, Covid-19 tests nav vajadzīgs, ja cilvēks, darba pienākumos ieskaitot kravas iekrašanu un izkrašanu, 72 stundu laikā pēc iebraukšanas no Latvijas izbrauc. Ja laika ierobežojums pārsniegts, tad vadītājam tests jānodod Latvijā. Otrs noteikums nosaka, ka

„NEREDZU DIŽU JĒGU”

2. Voldemārs Mālnieks, kabilnieks, tālbraucējs:

– Biju Polijā, Vācijā, šobrīd esmu Nīderlandē un braucu uz mājām. Pie robežām tālbraucējus neaiztiek. Ārzemēs testi nav jātaisa, jo Ministru kabinets pirms pāris dienām izdeva rīkojumu, ka tas nav jādara, ja saslimstības ziņā bīstamajās valstīs neuzturas ilgāk par 72 stundām. Ja ir bijis ilgāk, tad pirms iebraukšanas Latvijā jātaisa tests. Bet kur un kā lai

tests pirms iebraukšanas mūsu valstī nav vajadzīgs, ja autopārvadātāja uzturēšanās ilgums kādā nopietna veselības apdraudējuma valstī saskaņā ar Slimību profilakses un kontroles centra informāciju pēdējās 14 dienās nav pārsniedzis 72 stundas.

Ņemot vērā, ka daudzās Eiropas valstīs pēdējo dienu laikā ieviesti jauni pārvadājumu ierobežojumi un pastiprināta kontrole, pārvadājumiem nepieciešams ilgāks laiks. Tādējādi 72 stundu uzturēšanās attiecināma uz katru nopietna veselības apdraudējuma valsti pēdējo 14 dienu laikā,

to uztaisa, ja pilsētā jābrauc ar lielo mašīnu? Kā 20 metru gara *fūre* var piebraukt pie tās vietas, kur jātaisa tests? Pietiek jau, ka krava reizēm jāpiegādā mazām firmām pilsētā, un, ja brauktu vēl pie slimnīcas, cilvēki to nesapratīs. Tas ir mīnuss. Ja tā pieņemts, tad pie robežas būtu jānodrošina testu uztaisīt. Kad braucu pa Austriju, tur tādi plači bija iekārtoti.

Bet arī tam neredzu dižu jēgu, jo mums ir ļoti maza saskare ar

kurās transporta darbinieki izpilda pienākumus. Regulējums vērst uz to, lai darbinieki mazāk uzturētos konkrētā valstī un ātrāk atgrieztos no reisiem, jo tas samazina iespēju saskarties ar citiem cilvēkiem.

Spēkā paliek prasība, iebraucot Latvijā, uzrādīt vadītāja apliecību un digitālā tahogrāfa vadītāja karti vai pēdējās darbības tahogrammu, kā arī starptautiskā transporta darbinieka sertifikātu. Tā veidlapas pieejamas latviešu, angļu un citās valodās. Vienlaikus jāievēro citi drošības noteikumi.

citiem. Ūdens un viss cits ir no mājām. Pavadzīmi nododam pa lodziņu, noliktavās mūs nelaiž. Tik vien kā uz tualeti aizejam. Bet tur tāpat ir dezinfekcijas līdzekļi, atļauts ieiet ar mutes aizsegu. Tā kā es vienā valstī 72 stundas neuzturos, tad iebraucot man jāaizpilda tikai kovida pase un jāievēro pašizolācija. Kovids pārvadājumus ir ietekmējis, jo apjoms ir samazinājies un daudzas firmas nestrādā.

VISPIRMS SISTĒMU, TAD LĒMUMUS

3. Ēriks Pinnis, tālbraucējs:

– Diemžēl rodas iespāids, ka noteikumu autori nozarē neorientējas. Kur man tos testus taisīt, un par kā naudu? Kādam droši vien šķiet, ka *fūristam* nodot testu ārvalstīs ir tikpat vienkārši kā iebraukt jebkurā degvielas stacijā un notestēt spiedienu riepiņās. Nekā tamlīdzīga! Pat Eiropas mērogā nav tik daudz vietu, kur kaut ar maziņu gāziku var apstāties tādu punktu tuvumā. Lai kāds pamēģina tikt klāt kaut ar golfu un piekabīti diviem kartupeļu maisiem! Ir runa par 40 tonnu smagu, 17 un vairāk metru garu, četru metru augstu un divarpus metru platu *fūri*. Es pat neminēju liegumu šāda izmēra transpor-

tam iebraukt noteiktās vietās. Varbūt nomest autobāna malā, izsaukt *taksi* un braukt uz testu? Kas maksās par to un pašu testu? Kas samaksās zaudēto laiku, ja ir steidzama krava ar produktiem, kas ātri bojājas, vai ar pastu? Un ir valstis, kur rezultāti jāgaida dienām. Kas notiks ar kravu? Un, ja tests būs pozitīvs?

Ja valdību patiesi interesē mana veselība, tad, lūdzu, bet ne par manu vai darba devēja naudu. Noorganizējiet sistēmu, metodes, tikai tad pieņemiet lēmumus!

Un vēl skaidrojums par mūsu darbu, dzīvesveidu un īpatnībām, par ko ierēdņiem nav nojausmas. Starptautiskie tālbraucēji reisā 97% laika atrodas

mašīnas kabīnē: brauc, guļ, atpūšas. Pilnīgā pašizolācijā. Kabīne tiek pamesta tehniskos darbos pie *fūres*, higiēnai vai tam, lai ātri iepirktu pārtiku, arī kravas iekrašanā vai izkrašanā. Bet tas viss ar maksimālu drošības ievērošanu un faktiski bez tieša kontakta. Visā Eiropā distancēšanās jebkurā loģistikas uzņēmumā ir ļoti stingra, un abas puses to ievēro. *Fūristi* nekļūst par pilsētu, gadatirgim, krogiem, nevzinās sabiedriskajā transportā, nepiedalās mītiņos vai streikos. Būtu labi, ja lēmēji apskatītu statistiku, ja tāda vispār ir, cik *fūristu* ir ārzemēs inficējušies un vīrusu uz Latviju atveduši.

Jolanta Hercenberga

FOTOKOMENTĀRS

Alsungā rūķi sēž un gaida, kad darbu atsāks bārdziņi.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

MANUPRĀT

Kurš grib, tas var!

Ar apbrīnu un prieku vēroju, cik radoši spēj būt ar mākslu un kultūru saistīti cilvēki. Īpaši pēdējā gada laikā, kad ierastajām darbībām ir ierobežojumi vīrusa dēļ, vai ik dienu klajā nāk jauni piedāvājumi, kā laiku pavadīt interesanti un saturīgi, uzzinot un iemācoties ko jaunu. Pagastos kultūras darbinieki rīko āra izstādes, tiešsaistes koncer-

tus, spēles, kurās, iesaistoties ar citiem vienotā procesā, uzdevumi jāpaveic vienatnē vai kopā ar ģimeni. Šodien *Kurzemnieka* radošajā pielikumā 3 K jeb *Kas kultūrā Kurzēm* – saruna ar etniskās kultūras centra *Suiti* vadītāju Daci Martinovu par to, cik ražens alsundzniekiem bijis pagājušais gads, kurā pasākumu aizlieguma dēļ darbīgie

kultūrmantojuma saglabātāji un popularizētāji enerģiju virzījuši uz grāmatu izdošanu. Biedrība klajā laidusi veselās trīs. Ko lai saka? Maza, bet ņipra kopiena! Prieks dzīvot starp stipriem un izdarīgiem cilvēkiem, kuri spēj atrast veidu, kā būt ražīgiem un sabiedrībai noderīgiem arī sarežģītos apstākļos.

Jolanta Hercenberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Laiks iesniegt deklarāciju

Kristīne Augstkalne-
Jaunbērziņa, Valsts
ieņēmumu dienesta (VID)
pārstāve

– No 1. marta var iesniegt gada ienākumu deklarāciju. Katra cilvēka gada ienākumus veido ne tikai alga vai pensija, bet arī apdrošinātāja izmaksātā mūža pensija, autoratlīdzība, ienākumi no saimnieciskās darbības un citi, tāpēc deklarāciju vajadzētu aizpildīt visiem, kas maksājuši iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN). Visērtāk to sagatavot VID izveidotajā elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS). Deklarācijā jau būs iekļauta visa VID rīcībā esošā informācija, un, balstoties tajā, sistēma pati veiks aprēķinu.

Brīvprātīgi deklarāciju var iesniegt tie cilvēki, kuri vēlas atgūt pārmaksāto IIN par attaisnotajiem izdevumiem. Obligāti tā jāiesniedz saimnieciskās darbības veicējiem un vēl vairākām ienākumu guvēju grupām, kā arī tad, ja nodoklis par gadu jāpiemaksā. Tātad, ja aizpildot deklarāciju, redzams, ka izveidojusies nodokļa piemaksa, tad dokuments obligāti jāiesniedz līdz 1. jūnijam un trūkstošā summa jāsamaksā. Der paturēt prātā, ka šo summu var samazināt vai dzēst, deklarācijai pievienojot attaisnoto izdevumu dokumentus (čekus un kvītis par ārstniecības pakalpojumiem, izglītību u.c.) Savukārt, ja nodokli esat samaksājis vairāk, nekā nepieciešams, tad jums jāiesniedz deklarācija, un pārmaksāto summu valsts atdos.

Deklarāciju brīvprātīgi var iesniegt trīs gadu laikā. Tātad līdz šīgada 16. jūnijam var iesniegt par 2017. gadu, bet par 2018., 2019. gadu to var darīt visu gadu, savukārt par šo gadu – sākot ar 1. martu. Arī tad, ja deklarācija par 2018. vai 2019. gadu jau iesniegta, bet šogad nejausi esat uzgājis kādu čeku, piemēram, par analīzēm 2018. gadā, ir tiesības deklarāciju precizēt, pievienojot tai atrasto čeku. Pārmaksātā nodokļa daļa tiks atmaksāta trīs mēnešos no deklarācijas iesniegšanas.

Nodokļa atmaksa tiek atdota no gada laikā samaksātā IIN – 20% no tās summas, kas deklarācijā iekļauta kā attaisnotie izdevumi. Šeit ietilpst privātajos pensiju fondos iemaksātās prēmijas un apdrošināšanas sabiedrībā iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmijas, kā arī izdevumi izglītībai un medicīnai, ziedojumi un dāvinājumi, tai skaitā politiskajām partijām.

Izglītības un ārstniecības izdevumu, kā arī ziedojumu un dāvinājumu summas limits, ko iekļauj deklarācijā, kopš 2018. gada ir 600 eiro vienai personai, bet ne vairāk kā 50% no gada apliekamajiem ienākumiem. Savukārt par ģimenes locekļiem attaisnotajos izdevumos var ietvert tikai tēriņus par izglītību un ārstniecību – 600 eiro par katru ģimenes locekli. Ja summa ir lielāka, tad pārsnieguma daļa tiek pārnesta uz nākamo triju gadu deklarācijām. Nedrīkst iesniegt čekus par medicīnas precēm, piemēram, brillēm, zālēm, krukļiem (medicīnas funkcionālajiem palīgīdzekļiem). Šādi izdevumi netiek atmaksāti. Ja daļu no ārstam samaksātās summas ir sedzis apdrošinātājs, tad nodokļa atmaksa pienākas tikai no atlikušās daļas, kuru samaksājāt pats. Netiek atmaksāti izdevumi par bērnu audzināšanu, jo tā nav interese izglītība.

Ja, saņemot pakalpojumu medicīnas iestādē, tiek sagatavota e-kvīts, tad iestāde nosūta informāciju VID, un e-kvīts automātiski tiek iekļauta ienākumu deklarācijā par attiecīgu gadu.

Nereti ir dzirdēts, ka poliklīnikā izsniegtais čeks gada laikā paguvis pamaņīgi izbalot un informācija vairs nav izlasāma. Bez maksas ir pieejama mobilā lietotne *Attaisnotie izdevumi*. Ar tās palīdzību čeku var nofotografēt uzreiz pēc pakalpojuma, aizpildīt nelielu anketu un nosūtīt uz EDS. Kad pienāks laiks iesniegt deklarāciju, čeks jau būs priekšā.

MUMS ZVANA

Vai katrs savā zemē dara, kā grib?

Pie redakcijas vērsās Putnūdārza iedzīvotāji, kuri ir nesaprašanā, vai tiešām katrs zemes īpašnieks var rīkoties, kā grib, un nerēķināties ar kaimiņiem.

„Vai tiešām privātmājas īpašnieks savā teritorijā drīkst iekārtot galdniecību, sākt darbību un ar dažādām skaņām traucēt kaimiņu mieru? Kā šādas situācijas paredzētas saistošajās noteikumos?”

Uz jautājumu atbild Kuldīgas novada domes pārstāve Kristīne Duļbinska: „Saskaņā ar novada teritorijas plānojumu Putnūdārzs noteikts kā savrupmāju apbūves teritorija jeb kā dzīvojamā apbūve, ko veido savrupmājas un dvīņu mājas. Tur papildu izmantošanas veidi nav atļauti un ir aizliegta tāda saimnieciskā darbība,

kas pārējiem dzīvi var pasliktināt ar troksni, smaku vai citu negatīvu ietekmi, būtiski samazinot apkārtnē nekustamo īpašumu vērtību. Galdniecība šajā teritorijā nav atļauta. Ar sūdzību jāvērsas pašvaldības policijā, kas noskaidros apstākļus un, ja vajadzēs, iesaistīs speciālistus.”

Alberts Dinters

PĒC PUBLICĒTĀ

Skrundas novadā klātienē mācībās sarežģījumi

Pēc publikācijas par to, ka visas Kuldīgas, Skrundas un Alsungas sākumskolas klātienē, izrādījās, ka Skrundas novada Nīkrāces pamatskolā viss turpinās attālināti, jo kādā pirmsskolas grupiņā atklāts kovids.

„Prieks par vecāku apzinību, jo viņi mūs informēja uzreiz,” saka Skrundas novada izglītības nodaļas vadītāja Inga Fluģrāte. „Sestdien (20. februārī) kāda bērna mamma skolu informēja, ka bērns ir kovida pozitīvs. Priecājos, ka vecāki to paziņoja laikus. Zinām, ka Slimību un profilakses kontroles centrs ir ļoti noslogots, tāpēc šī ziņa mums ļāva reaģēt ātrāk. Tā kā pieci skolotāji

bija kļuvuši par kontaktpersonām, nolēmām, ka mazāko klašu skolēni vēl neatgriezīsies. Karantīnā atrodas piecus un sešus gadus veco bērnu grupiņa, savukārt pārējie dārziņu neapmeklē, jo vēlējāmies ievērot papildu drošību un dezinficēt visas telpas. Lai gan pirmsskolas bērni darbojas atsevišķā ēkas spārnā, tomēr uz ēdamzāli viņi dodas pa kopīgo gaiteni,” skaidro I.Fluģrāte.

Visas kontaktpersonas atrodas karantīnā, pārējie skolas darbinieki nodevuši siekalu testu un nākamnedēļ nodos atkārtoti: „Ja viss būs labi, plānojam darbu atsākt nākamtrešdien. Tad ceram, ka skolas gaitas varēs atsākt pirmās četras klases.”

I.Fluģrāte: „Diemžēl kovida rā-

dītāji novadā palielinājušies. Viens saslimis cilvēks to paaugstina jau par 25 iedaļām. Trešdien SPKC sarakstā ar novadiem, kuros mazie bērni var mācības atsākt, Skrundas vairs nav, tāpēc no 1. marta arī Skrundas vidusskolā 1.–4. klase atgriezīsies attālinātajās mācībās. Skolā saslimušo nav. Bērniem, pedagogiem un vecākiem tas prieks bija īss, tomēr labi bija tikties vismaz šonedēļ. Pedagogi ar bērniem pastrādāja klātienē, arī skolēni pamainīja vidi. Tāpat izmēģinājām transporta un ēdināšanas sistēmu, un tā strādā labi. Jāpriecājas par to, kas ir, un jāargā veselība.”

Elisa Rudzīte

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai, gatavojoties pavasarim, pērkat sēklas?

Tatjana Zabarina, pavāre:

– Neko nesēju un nestādu, jo dzīvoju dzīvoklī un dārziņa man nav. Ir citas lietas, ko darīt, – man ir divi suņi. Omei ir kupls dārziņš, ņemam gardumus no viņas. Pārsvārā viņai viss aug siltumnīcā.

Ja viņai ko vajag, protams, palīdzam. Dārzā aug tomāti, gurķi, dažādas odziņas – gan ēdamas, gan dekoratīvas un indīgas. Tagad ir īstais laiks pirkt sēklas. Viņa tās pērk veikalā *Mājai un dārzam*, dažreiz aizbraucam uz kādu Ventspils veikalu. Bet gatavos stādus ome nepērk. Vēl izmanto labākās sēklas no pašas audzētajiem tomātiem. Savs paliek savs.

Viktors, mežstrādnieks:

– Vēl jau agrs, lai pirktu un stādītu. Parasti pērkam tomātus, gurķus, zaļumus. Man kundze galvenā šai jautājumā – tik dod rīkojumus, kas jāpilda. Mums ir 600 kvadrātmetru dārziņš, un vietas visam pietiek, pat pāri vēl paliek. Ar labumiem dalāmies ar radiem, draugiem, paziņām un kaimiņiem. Un visi paēduši. Vispār jau tā zeme ir tāpēc, lai stresu nodzītu.

Es sagatavoju zemi, un tad kundze kā iegruž pirkstus zemē! Tas darbojas kā zibens novadītājs – viss stress aiziet zemē. Es gan uzskatu, ka lētāk ir veikalā nopirkt kaut vai tos pašus burkānus un kartupeļus. Pašam audzēt neatmaksājas, jo bez mēslojuma nekas neaug.

Jānis, kuldīdznieks:

– Audzēju sīkumus, retu reizi nopērk stādus. Man patīk, ka aug salātiņi, dilles, lociņi kastītē uz loga, kā jau parasti tas notiek. Dārzā laukos aug gurķi, tomāti, redīsi, sīpoli.

Raita Kuršinska, pensionāre:

– Es jau zaļumus sasēju. Saliku uz palodzes mazos sīpolus lociņiem, kreses un salātus. Parasti tā nedaru, bet šogad pirmo gadu – kovida dēļ aiz gara laika. Palodze jau visa zaļa, tūlī sāks aprūkties vietas. Pilns arī ar puķēm, ko stādīt ārā pavasarī, lai nav jāiet uz tirgu, jo maciņš tāds paplāns. Bet dzīvot var – nesūdzos.

Vilnis Viķis, mežstrādnieks:

– Man sēklas no pagājušā gada ir saglabātas. Es neko nepirku, tomātu sēklas izžāvēju no pašaudzētajiem, lai šogad varētu stādīt. Ir dārziņš un siltumnīca. Man garšo redīsi, gurķi un patiesībā arī viss pārējais, kas tajā izaug. Tūlī jau tas laiks būs, kad varēs sākt sēt un audzēt stādus uz palodzes. Kad būs siltāk, varēs pārstādīt dārziņā. Es godīgi nezinu, kad tas labāk jādara, – nu, uzreiz, kā ir silti. Mamma agrāk skatījās kalendārā, bet vairs ne. Izaudzēt uz palodzes arī var, bet man šķiet, ka tas nav nopietni, ja nu vien kaut ko dekoratīvu.

Ilze Marija Bādere, bezdarbiece:

– Es jau esmu sapirkusi: tomātus, gurķus, pupiņas, puķītes, burkānus, bietes un vēl visu ko. Pirku pārtikas veikalā un nobrīnījos, ka tur pat lētāk nekā *Depo*. Man vēl ir sēklas no citiem gadiem. Sākumā saudzēju uz palodzes, un tagad jau būtu jāsāk. Pirmie parasti ir agrinie tomāti, tie jāsej februāra beigās vai marta sākumā, tad petūnijas un dažas citas puķes. Gurķiem un ķirbjem vēl par agru. Kamēr ārā kļūs silti, istabā stādi izstīdēs. Man mājās lieli logi – līdz zemei, gaisma spīd no visām pusēm, tāpēc stādiņi labi aug.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568, e-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Saīsina darba laiku

No 1. marta Kuldīgas autoostā tiks mainīts darba laiks.

No pirmdienas līdz sestdienai autoosta būs atvērta no 5.00 līdz 19.00 (iepriekš līdz 20.00), bet svētdienās no 6.30 līdz 19.30 (iepriekš līdz 20.00). Visi autobusu kustības saraksti un izmaiņas tajos atrodamas mājaslapā www.atd.lv vai www.1188.lv.

Jolanta Hercenberga

Piemaksa pedagogiem par darbu klātienē

Atsaucoties uz iedzīvotāju jautājumiem, Kuldīgas novada domes deputāte Sigita Vaivade vēlējas noskaidrot, kādas piemaksas no valsts saņēmuši tie skolotāji, kuri visu laiku ar audzēkņiem strādājuši klātienē.

Tie pārsvarā ir speciālās un pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi. „Man tiek uzdoti jautājumi, kā pašvaldībā šo finansējumu dalām,” sacīja deputāte, vēršoties pie kolēģiem.

Skaidrojumu sniedza izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure. „Ir runa par Ministru kabineta rīkojumu nr. 56, kas izdots 28. janvārī. Noteikumi paredz finansējumu pirmsskolas un speciālās izglītības pedagogiem, arī skolotāju palīgiem un auklēm, kuras Covid-19 pandēmijas laikā no janvāra līdz maijam strādā klātienē. Kuldīgas novadam šajā rīkojumā piešķirti 82 105 eiro. Valsts noteikusi arī sadalījumu – pamatnosacījums ir vienreizēja 300 eiro piemaksa par slodzi.

Viduskurzemes pamatskolai-attīstības centram tie ir 24 509 eiro, speciālās izglītības pirmsskolas grupiņām, kas pamatā atrodas *Biitē*, – 950 eiro. Skolotājiem, kuri strādā ar piecus un sešus gadus veciem bērniem, tie ir 15 803 eiro. Mazo bērnu (no pusotra līdz četriem gadiem) skolotājiem – 20 893 eiro. Grupai, kas nav pedagogi, bet ar bērniem klātienē strādā – 19 950 eiro,” uzskaitīja S.Dubure. „Kovida kontekstā pedagogi piemaksu saņēma arī iepriekšējā gada beigās. Tā bija nauda par attālinātu mācību organizēšanu, un jāatzīst, ka summas bija daudz mazākas. Pašas skolas, kurās process notika attālināti, lūdzām vērtēt, cik kurš saņems. Ministrijas kritērijs bija tiešaistē organizētās stundas, darbs ar vecākiem, atgriezeniskā saite.”

S.Dubure atzina, ka piemaksa tikusi vien tiem, kuri strādājuši klātienē. Arī Kuldīgas Centra un 2. vidusskolā un Ēdoles pamatskolā ir speciālās klases, bet nav bijusi iespēja strādāt klātienē, kaut ļoti vajagot.

Par iespējamām piemaksām pašlaik klātienē strādājošajiem valdības lēmuma vēl nav.

Inguna Spuleniece

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Turpina uzraudzīt veikalus

Sagatavojusi Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes pārstāve Daiga Valdmāne.

No 18. līdz 24. februārim Kuldīgas iecirknī sākti 11 administratīvo pārkāpumu procesi, no tiem četri par ārkārtējās situācijas ierobežojumu neievērošanu, galvenokārt par to, ka vienā transportlīdzeklī brauc cilvēki, kuri nav no vienas mājsaimniecības. Divi procesi sākti par transportlīdzekļu vadīšanu reibumā. Vienā gadījumā autovadītāja izelpā konstatēta 1,41 promile alkohola, bet otrā – 1,59 promiles.

Aizvadītajā nedēļā sākti trīs kriminālprocesi par mantas bojāšanu: divos gadījumos bojājumi nodarīti automašīnām, vienā – ēkai izsisti logi. Divos gadījumos policijai jau izdevies iespējamus vainīgos noskaidrot.

Visu nedēļu Kuldīgas iecirkņa darbinieki turpināja pārbaudes, kā tirdzniecības vietās tiek ievērotas epidemioloģiskās prasības. Vien atsevišķos veikalos konstatēti nebūtiski pārkāpumi un izteikti norādījumi. Kopumā prasības tiek ievērotas, un par to kuldīdzniekus var uzteikt.

Uz ceļa bērnu neatstās

Kuldīgas novada pagastu vadītāju sanāksmē pārrunāts, kā pilnveidot skolēnu pārvadājumus, jo kopš šīs nedēļas atsākušās klātienes mācības 1.–4. klasēm.

Pulkstenis ir nedaudz pāri pusdiem. Tikko aizbraucis Rendas skolēnu autobusiņš, bet bērni pieturā pie Kuldīgas 2. vidusskolas vēl gaida sabiedrisko transportu uz Pelčiem un Mežvaldi.

SATRAUKUMS IR

Pārvalžu vadītāji norādīja, ka skolēnu autobusi brauc, kā ierasts, un problēmu nav, bet sabiedrisko transportu tagad izmanto arī tie bērni, kuri iepriekš to nav darījuši vai ir braukuši kopā ar lielajiem brāļiem vai māsām. Radušies pārpratumi: mazais pasažieris nav ievērojis atiešanas laiku vai maršruta virzienu un iekāpis citā autobusā. Par laimi, lielas problēmas nav bijušas, jo gan skolotāji, gan autobusa šoferi tam sekojuši līdzi.

Tomēr satraukums valda. Pārvaldnieki arī norādīja, ka autobusi ir par mazu, jo pandēmijas ierobežojumi pasažieru skaitu samazinājuši. Vēl situāciju sarežģī tas, ka sākumskolēniem mācības beidzas ap vieniem dienā, sabiedriskais transports kursē pēc iepriekšējā grafika ap trijiem četriem pēcpusdienā, kad stundas beigušās arī

lielajiem. Mazajiem nav, kur pavadīt laiku, jo skolu slēdz, bibliotēkas viņus neuzņem, ārpuskļu nodarbības nenotiek. „Nedēļas sākumā nevarēja paredzēt, cik skolēnu izmantos sabiedrisko transportu,” teica domes izpilddirektore vietniece Agnese Buka. „Situācija ir nenoteikta, un vecākiem vēlams sazināties ar skolu vai pašvaldību. Varam nākt pretī un veidot vēl citus pārvadājumus, bet tas atkarīgs no tā, cik daudz braucēju būs.”

VECĀKI IZVADĀT NEVAR

Kurzemes plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja Vaira Brūdere *Kurzemniekam* pastāstīja, ka līdz ar mācību atjaunošanu sākumskolās atjaunoti arī vairāki reisi reģionālajos maršrutos. Taču prasības pēc lielākiem autobusiņiem pagaidām nav bijis. Lielākā slodze pārvadājumos ir

uz Vilgāles skolu, kur brauc gan bērni, gan skolotāji, tomēr autobusa ietilpība ir pietiekama un ierobežojumi netiek pārkāpti.

„Jebkurā gadījumā bērns uz ceļa nedrīkst palikt,” tā V.Brūdere. „Atjaunoti tikai tie reisi, ar kuriem brauc 1.–4. klases skolēni. Dažos vairāki, citos – viens vai divi. Gaidām, vai autobusa kursēšanu atsākt tajā maršrutā, kurā skolniece vēl atrodas pašizolācijā. Situācija ir neskaidra. No vienas puses, valdība aicina autobusus neizmanto: ne sabiedriskos, ne pašvaldību. No otras puses, arī vecāki vairs nevar bērnus izvadīt. Nav zināms, cik ilgi tā būs un kad mācības atsāksies pārējo kļu skolēniem, kuriem stundas ilgst līdz trijiem. Nevar reisu grafiku nomainīt dažās dienās.”

Daina Tāfelberga
Jāņa Siliņa foto

Uzmanis slāpstošo zivju ieguvējus

Sākoties pavasarim, ūdenstilpēs ar biezu ledu, kā ierasts, iespējama zivju slāpšana. Pie āliņģiem koncentrējas skābekli alkstošās, sevišķi līdakas un asari, kur tās kā vieglu lomu var iegūt maluzvejnieki. Bet Valsts vides dienests (VVD) brīdina, ka šāda ieguve ir nelikumīga.

Kā vēsta VVD informācija, mūsu pusē slāpšana vēl nav konstatēta. Tā noticis vien divās vietās Latvijā: Lobes ezerā Ogres novada Krapes pagastā un Mudenieku ezerā Alūksnes novada Mārkalnes pagastā. Bet, tā kā pavasarī

sniegs virs ledus sablīvējas, tas var notikt arī Kurzemē.

Visvairāk no skābekļa bada zivis cieš seklās un aizaugušās ūdenstilpēs ar lēnu ūdens apmaiņu, kur, sadaloties ūdens augiem, tiek patērēts skābeklis. Zivis ar nepietiekamu skābekli iet bojā. Visjutīgākās pret to ir lašveidīgās zivis, kā sīgas, repši, kā arī plēsīgās – zandarti un līdakas. Parasti šis process tiek novērots februārī un martā, un, lai tā nenotiku, ir ieteicams izveidot āliņģus, vai mazākās ūdenskrātuvēs, piemēram, dīķos, vajadzīga aerācija, bagātinot tās

ar gaisu. Speciālisti iesaka to darīt laikus, pirms novērojamas slāpstošas vai beigtas zivis. VVD saņem informāciju par šādiem gadījumiem un šīs vietas apskata, kā arī informē pašvaldību, ja tā to jau nezina. Pašvaldības uzdevums ir beigtas zivis no ūdenstilpēm savākt.

VVD kopā ar apsaimniekotājiem īpaši rīkojas tikai ārkārtas gadījumos, kad publiskās ūdenskrātuvēs notiek masveida zivju bojāeja un konstatēta nelegāla ieguve.

Alberts Dinters

Cilvēku dēļ iemīlam vietas

VIKTORS ELLERS ir Liepājas teātra aktieris vairāk nekā desmit gadus. Rīdzinieks, liepājnieks un kuldīdznieks – visas vietas viņam esot mīļas. Pandēmija ienesusi dzīvē dažas izmaiņas – Viktors beidzis mednieku kursus un plāno izveidot biznesu, kas saistīts ar mazlietotu automašīnu tirdzniecību no Vācijas.

AK, ŠIS DZĪVOKLIS...

Ceļš uz aktiera profesiju esot bijusi tīrā nejaušība. Viss sācies ar septiņu istabu dzīvokli Rīgā, Elizabetes ielā, kur uz mirkli mitinājušies daudzi, kuriem vajadzējies palikt Rīgā. Tā Viktors iesāk stāstu: „Tur ir dzīvojis arī aktieris Mārtiņš Počs, un patiesībā viss kurss ir gājis cauri: Kristaps Rasims, Gints Andžāns, Dainis Grūbe. Mēs tur esam tādas ballītes taisījuši! Pirms viņiem tur dzīvoja divi mani brālēni, māsa un vēl daži. Mums bija brīva viena istaba, un mēs to devām īrēt – tā teikt, pagrīdes bizness. Atbrauca no Limbažu amatierteātra četri cilvēki. Atceros, ka viņi bija vecāki par mani. Tā bija vasara uz 12. klasi. Mani tajā gadā izmeta no 49. vidusskolas, jo ķīmijā 10. klasē uz liecības man bija divnieks. Viens no tuvākajiem brālēniem Mārtiņš Akermanis ir ķīmiķis, un viņš mani mēģināja mācīt, bet diemžēl varde nekad nelidos. Ja lidos, tad vai nu ļoti tuvu, vai kāds to metīs. Mani centās mest, bet es neiemācījos lidot.

Tad iestājos Humanitārajā privātģimnāzijā un biju sevī meklējums. Nu, un tie Limbažu amatierteātra dalībnieki bija atbraukuši vasarā divus mēnešus agrāk, lai Dailes teātra 9. studijā stātos nultajā kursā. Man ļoti patika bohēmiskās ballītes. Tālāk standarta stāsts: viņi teica, lai arī es stājos, sākumā nepiekritu, bet gāja laiks, un prasīju, lai rāda man dzejoļus, dziesmas un prozu, jo tas jāsaģatavo eksāmeņiem. Neviens no viņiem netika, bet es tiku.”

KULDĪGA – SIRDS VIETA

Topošais aktieris citus ar sevi iepazīstinājis, sakot: „Viktors no Kuldīgas.” Lai arī uzauzdzis Rīgā, Kuldīgai viņa sirdī ir īpaša vieta. „Man visi radnieki ir no turienes. Es bērniņu pavadīju Priedainē, kur dzīvo vecmāmiņa. Man tur ir daudz draugu, un vēl joprojām, aizbraucot uz turieni, jūtos kā mājās, jo tā ir bērniība. Man ir draugi arī Vilgālē, radnieki – Padūrē. Tagad, kad man ir ģimene, uz Kuldīgu braukājam. Es precējos pie Ventas rumbas, pēc tam Padūrē pie radniekiem svinējām. Jā, visas bērniības atmiņas man tikai no Kuldīgas, no omes mājas Priedainē, pavadīju tur vasaras un nedēļas nogales. Ome dzīvo pie otrās autobusu pieturas. Atceros skolas gados opis vai ome mani sagaidīja, un pirmdienas rītā 5.10 gājām uz autobusu, jo braucu atpakaļ uz skolu un deviņos biju tur. Rīga ir fantastiska vieta, un arī tā ir daļa no manas dzīves, bet

Jašas lomā Antona Čehova Ķiršu dārzā.

VIKTORS ELLERS (1986)

- Studējis Klaipēdas Universitātē.
- Kopš 2009. gada aktieris Liepājas teātrī.
- Spēlējis arī seriālā *Enģeļu māja* un *Dirty Deal Teatro* izrādē *Kolekcionārs*.
- Labi dzied: piedalījies TV šovā *X faktors*, Mārtiņa Egliena izrādē *Nepareizie dziesmusvētki* atdarinājis Eduardu Rozenštrauhu, Gvido Lingu, Ainaru Virgu, Ingu Pētersonu, Raimonu Vējoni u.c.
- Autosportists: bijis rallija un rallijkrosa čempiona Māra Druvas ekipāžas stūrmanis; pats kā pilots braucis kopā ar sievu Zani, piedalījies Latvijas un Baltijas rallijkrosa čempionātos.

„Vienā brīdī vari būt augšā, bet, ja nebūsi patiess, ilgi tur nenoturēsies.”

Kuldīga laikam ieņēmusi sirds vietu.”

JA MAMMA BŪTU ZINĀJUSI

Atmiņu par mūsposi esot daudz, bet viena ir spilgta – par šaha nometni: „Mamma izdomāja, ka dēlu vajag nodarbināt, jo Priedainē taisījām ziepes. Īvandē notika šaha nometne, un viņa mani uz to nosūtīja. Tur ieradās Kuldīgas sporta meistari ar Danu Reiznieci-Ozolu priekšgalā. Un es ierados ar teikumu: „Džeki, pastāstiet man, kā tie kauliņi liekami!” Es nekad nebiju spēlējis šahu! Tās bija trīs *krutas* nedēļas manā dzīvē! Ieguvu jaunus *čomus*, un tie personāži bija tik spilgti! Ja ir tāds stereotips, ka šahisti ir nūģi, tad tā galīgi nav. To nedrīkst rakstīt, kas tur notika... Es domāju: ja mamma būtu zinājusi, kas notiek šaha nometnē, viņa nekad nebūtu uz turieni sūtījusi, bet beigās tur man reāli iemācīja spēlēt šahu.”

Basketbola mačā, kurā Viktors spēlēja kopā ar Dāvi Bertānu. Attēlā – Viktors, dēls Lūkass, Dāvis.

Viktors atceras, ka bērniībā gribējies strādāt mopēdu rūpnīcā: „Kad atbraucu no Rīgas, citiem Kuldīgā bija mopēdi, bet man ne, un tad es domāju: kad izaugšu liels, strādāšu mopēdu rūpnīcā. Un vēl mēs gribējām kļūt par modeļiem. Vilkām omes drēbes, domājot, ka būsīm modeļi.”

TRAKAIS SKRĒJIENS APSTĀJIES

Pandēmijas laikā, iespaidojoties no draugiem, Viktors tiešaistē pabeidzis mednieku kursus un šomēnes iegūs apliecību. Par šo laiku filozofējot, viņš izsakās: „Cilvēki nedaudz apstājas, jo tas ritms, kāds uzņemts, bija nedaudz par traku. Es saprotu, ka finansiāli mums visiem ir grūti, bet arī pandēmijā var atrast pozitīvas lietas, un tas vāveres ritenis kļuvis nedaudz lēnāks. Var paskatīties apkārt un ieraudzīt, ko tajā trakajā skrējienā neesmu pamānījis.”

Mācītājs izrādē *Purva bridējs uguni*.

Viktors ar dēlu Lūkasu, kurš izmēģina savu jauno kartingu.

ĢIMENE – LIELĀKĀ VĒRTĪBA

Pats galvenais esot cilvēki, kuri jebkuru vietu padarot īpašu. „Aizbraucu uz Kuldīgu, un nav jau svarīgas tās vecās ielas. Atvainojiet, piedodiet, es varu aizbraukt uz Itāliju un redzēt to pašu, un tur ir vēl vairāk vēsturisku un vēl krāšņāku ielu, bet ne jau tāpēc es mīlu Kuldīgu. Tie ir cilvēki, ar ko man te viss saistās. Tāpat arī mājas. Liepāja tagad man ļoti svarīga un mīļa tāpēc, ka šeit ir cilvēki, ar kuriem saistās mana dzīve. Arī Rīgā ir vietas, kas atmiņām bagātas, tuvas un mīļas. Tur dzīvo mani vecāki, manas māšas. Cilvēki veido to, kāpēc mēs dažādas vietas iemīlam.”

Bet mājai esot jābūt miera ostai, kur paslēpties un smelties spēku: „Ja tā nav, tad ir baigi grūti. Ja domā, ka sabiedrībā aktieri ir tādi atvērti, smaidoši, ar labu humoru, būtu baigi interesants realitātes šovs, ja, pašiem nezīnot, viņu mājās ievietotu videokameras. Tad redzētu, kādi tie smaidošie un glamurīgie aktieri ir mājās. Daudzi viņus uzskata par kompānijas dvēseli, bet mājās sievas ar grūtībām izspiež kādu vārdu.”

„Mani centās mest, bet es neiemācījos lidot.”

JĀMĀK IEIET, JĀMĀK IZIET

Teātrī pavadīti vairāk nekā desmit gadi. Un zeme esot apaļa: „Tu vari vienā brīdī būt augšā, bet, ja nebūsi patiess, ilgi tur nenoturēsies. Mēs katrs uz mērķi ejam, kāda motīva vadīti, un, ja tiek izmantoti līdzekļi, kas nav visai forši vai godīgi, jebkurā dzīves jomā tas atspēlējās. Tāpat ir mūsu profesijā.”

Un cik grūti aktierim izkāpt no lomas? Viktors atklāj: „Tas ir mūsu darbs. Jāmāk ieiet, un jāmāk iziet, jo tiem, kuri to nemāk, agri vai vēlu ceļš beidzas Sarkandaugavas apriņķī vai Liepājas Piejūras slimnīcā. Tas ir fakts. Tas ir psihofizisks stāvoklis, kurā jāmāk kontrolēt ķermeni un prātu. Protams, ir smagākas lomas un ne tik smagas. Viens dakters pēc izrādes *Ziloncilvēks*, kurā Egons Dombrovskis spēlēja galveno lomu, man atsūtīja ziņu: „Kas ir Dombrovskis psihoterapeits, un kādas zāles aktieris lieto pēc šīs izrādes?” Es varēju mierīgi atbildēt: „Viņš pēc izrādes iekāpj mašīnā un brauc uz Pļaviņām.” Cilvēkam jābūt kaut kam tādam, kas izrauj ārā no smagām izrādēm.”

JA ATBILDE IR JĀ

Par pēdējo jautājumu *Ja tu zinātu, ka atbilde būs „jā”, kāds būtu tavs jautājums?* Viktors saka: „Domāju par bērniem,

ģimeni, radniekiem, par šībrīža situāciju, lai viss būtu labi. To apvienojot, liekas, ka jautājums, uz kuru es gribētu saņemt atbildi *jā*, būtu: „Vai Dievs ir?” Ja atbilde ir *jā*, tad viss pārējais ir tam pakārtots un viss būs labi. Mēs pārvarēsim krīzes, izturēsim visu, kas nāk. Tā ir kā puzzle: gribam visu laiku dzirdēt apstiprinājumu, un, ja rezultāts ir *jā*, tad šī puzzle arī saliksies.”

Deputātu vētītava

ALSUNGAS NOVADS

Aivars Sokolovskis (Zaļo un Zemnieku savienība)

1. Vairāk vai mazāk solītais ir izpildīts. Šai sasaukumā īpatnība bija tāda, ka neviens saraksts neieguva dominējošo pārsvaru un nevarēja noteikt savu mēs toni. Tā kā solītais bija ļoti līdzīgs, viena apvienība, realizējot savu, realizēja arī citas programmas. Bet tas jau iedzīvotāju labā vien, tad nemaz nav slikti, ka cits citu papildina. Pat labi, jo nevar darbību vērst uz sauras grupas interesēm.

Pabeigti vai arī tuvu nobeigumam ir visi LZS un apvienības *Par iedzīvotāju interesēm* virzītie un iepriekšējā sasaukuma atbalstītie projekti ar Eiropas naudas piesaisti. Ceļu atjaunošana (divi projekti), pils glābšana (pirmā kārtā, kurā bija finansējums). Projekts veselības veicināšanai. Patīkams iedzīvotājiem, spriežot pēc aktivitātes, bet sarežģīts pēc atskaitēm. Realizēts projekts tūrisma atbalstam – izveidots tūrisma informācijas centrs. Gribu uzteikt šī sasaukuma domes administrāciju jeb izpildvaru: manā uzskatā tai tik tiešām bijis likumīgs, godīgs darbs, kas vērsti uz novada attīstību, iedzīvotāju interesēm un labklājību (LZS programmas 1. punkts). Lai arī mūsu deputāti koalīciju ne ar vienu sarakstu neveidoja (nebija ne līguma, ne vienošanās), arī opozīcijā vismaz es nejutos. To varēja redzēt balsojumos, jo lēmumu projektos pēc korekcijām komitejās tas lielāko daļu bija pozitīvs. Līdz ar to pildījās visu programmu solījumi.

2. Par kvalitāti, kādā programma pildīta, lai spriež vēlētāji. Vērtējums un kritika nāks par labu nākamajiem deputātiem. Neizdevās sakārtot vai nojaukt vidi degradējošus objektus. Pašvaldības objekts, kas prasīja sakopšanu (kapsētas, Ziedulejas parks), tas tika darīts, bet tādos, kuros nebija skaidrības par īpašuma tiesībām, darbs uz priekšu nepavirzījās.

3. Esmu izlēmis vairs nekandidēt. Esmu pašvaldībā nepārtraukti ievēlēts jau kopš 1989. gada, ir iziets cauri vairākām reformām, un cikls no patstāvības iegūšanas atkal līdz zaudēšanai noslēdzies. Paldies par uzticību visus šos gadus! Paldies par labo rezultātu iepriekšējās vēlēšanās, kur ieguvu lielāko balsu skaitu starp četriem sarakstiem! Cik bijis spēkos, esmu centies kalpot iedzīvotāju interesēm. Bet nu jānāk jauniem, enerģiskiem, kas redz pāri savas mājas sliekšnim. No LZS neaizeju, jo tā ir vienīgā (starp partijām Saeimā), kuras darbībā skats vērsti uz lauku cilvēkiem.

Andris Kaminskis (Suitu zeme)

1. Mūsu solītais, šajā sasaukumā esot mazākumā, paveikts daļēji.
2. Novadu reformas dēļ solījums par novada saglabāšanu nav izpildāms.
3. Apvienības turpmāk vēlēšanās nevar kandidēt.

2017. gadā Alsungas novadā bija 1203 balsstiesīgo. Par domi nobalsoja 715 cilvēku (59,43%). Uz deviņām vietām pretendēja 37 kandidāti no partijas *Latvijas Zemnieku savienība* (LZS) un vēlētāju apvienībām *Par Alsungas novada izaugsmi* (PANI), *Par iedzīvotāju interesēm* (PII) un *Suitu zeme* (SZ). Domē iekļuva trīs kandidāti no LZS, trīs no PANI, divi no SZ un viens no PII. Visās četrās grupās notika deputātu maiņa. 2017. gada 28. jūnijā mandātu nolika deputāts Voldemārs Dunajevs (PII), vietā nāca Juris Šteinbergs. 20. jūlijā Jāņa Šmidberga (LZS) vietā – Ilze Bloka. 2019. gada 23. decembrī no mandātiem atteicās Māra Rozentāle (SZ), kuras vietā nāca Andris Kaminskis, un Zaiga Vanaga (PANI), kuru aizstāja Jānis Brūklis. 2020. gada 29. decembrī arī viņš mandātu nolīcis un vietā nācis Inārs Bērtulsons.

Inga Bredovska (Par Alsungas novada izaugsmi)

1. No paredzētā izdarīts ļoti daudz. Man tuvāks ir tūrisms un kultūra. Lielākais prieks ir par Livonijas ordeņa pils atjaunošanu, kas šogad turpināsies. Ceru, ka drīz pils būs atvērta apmeklētājiem. Lepojos, ka esam viedo ciemu kustībā un radījuši Suitu tirgu, kas ļauj uzņēmējiem un mājražotājiem papildināt budžetu, piesaista tūristus un ir jauka vieta visai ģimenei. Liels prieks, ka Žibragavas dabas taka papildināta ar mazo loku, kas pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Turpināsim labiekārtot rotaļu laukumu, papildinot ar jauniem objektiem.

2. –

3. Ja tikšus uzaicināta, tādu iespēju apsvērsu.

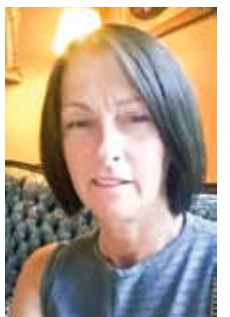

Grigorijs Rozentāls (Suitu zeme)

1. Esmu centies pašvaldības vadītājam netraucēt darboties un balsojumos to atbalstīt. Un vienmēr dot padomu, kad to prasa. Cilvēkiem reizēm šķiet, ka pašvaldību vada dome (deputāti – red.). Nē, to dara pašvaldības vadītājs tajās robežās, kuras dome viņam noliek. Tā kā vadītājs nebija no mūsu saraksta, atbalstīju tā programmu, jo nevar būt nekā sliktāka par domi, kas vadītājam traucē strādāt. Vienmēr var teikt, ka varēja labāk, bet šajos četros gados Alsungā

paveikts daudz noderīga, tai skaitā tas, kas bija arī mūsu programmā.
2. Valdība diemžēl pieņēmusi daudzus nevēlīgus lēmumus, arī pašvaldību jomā. Esmu pārliecināts, ka Kuldīgas vara Alsungā būs īslaicīga. Lēmums nepieļaut atsevišķu suitu pašvaldību, ko pieņēma konkrēti cilvēki konkrētās partijās, ir noziegums pret valsti. Par sūtu jautājumu Saeimas administratīvi teritoriālās reformas komisija balsoja divas reizes, un abas reizes suitu pašvaldības izveidei pietrūka vienas balsis.

3. Kuldīdznieki ir lieliski cilvēki, Kuldīga ir Kurzemes skaistākā pilsēta, bet tā nav mana pašvaldība. 16 gadus esmu bijis deputāts Alsungā. Kāpēc lai es kandidētu man svešā pašvaldībā? Tikpat labi man varētu jautāt, vai nevēlos kandidēt vēlēšanās Etiopijā, Pakistānā vai Krievijā.

Ilze Bloka (Latvijas Zemnieku savienība)

1. Pārstāvēju LZS Alsungas nodaļu, un līdzīgi kā citām apvienībām vadlīnijas bija vērstas uz novada attīstību un iedzīvotāju labklājību. Vai tas izdevies, vislabāk novērtēs vēlētāji. Par paveikto – ir atbalstīti projekti, programmas un lēmumi, kas sniedz atbalstu vietējiem uzņēmējiem un ražotājiem. Līdz šim ir izdevies saglabāt izglītības iestādes. Liels atbalsts sniegts kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, sporta un veselīga dzīvesveida popularizēšanai.
2. Gribas sākt ar lielāko vilšanos, ja to var tā saukt, centralizācija ir vēsta uz lauku attīstību un ka mēs Kuldīgai šķietam interesanti. Ja nu vienīgi ar sūtu zīmolu un ordeņa pili. Ceru, ka kļūdus. Būtu gribējies vairāk investēt infrastruktūrā un dzīvojamajā fondā. Optimizācija bija iespējama arī novada pārvaldes struktūrā un administrēšanā.

3. Gribu pateikties visiem, kuri ar savu darbu veicinājuši novada attīstību, lai Alsungā ir labi dzīvot. Par kandidēšanu vēl domāju. Viss iespējams.

Domes sēžu apmeklējums

No 2017. gada jūnija līdz šīgada februārim notikušas 68 sēdes.

Deputāts	Apmeklētās	Neapmeklētās
Inga Bredovska	53	15
Aivars Sokolovskis	68	0
Ainars Macpans	54	14
Grigorijs Rozentāls	51	17
Māra Rozentāle	29	12
Zaiga Vanaga	32	10
Voldemārs Dunajevs	2	0
Jānis Šmidbergs	3	0
Juris Šteinbergs	59	8
Ilze Bloka	52	14
Jānis Brūklis	22	0
Andris Kaminskis	20	7
Inārs Bērtulsons	4	1

Ainars Macpans (Latvijas Zemnieku savienība)

1. Atvainojos, bet aptaujā nepiedalīšos.

Juris Šteinbergs (Par iedzīvotāju interesēm)

1. Iedzīvotājiem tika solīts strādāt viņu interesēs. Lielākie darītāji ir speciālisti, mēs ar balsojumiem tikai izvēlamies variantus sabiedrības labā. Ir bijuši gadījumi, kad iedzīvotāji

kādu aktualitāti pasaka priekšā, tad arī lemjam.

2. Solījumi pārsvarā ir vispārīgi, jo konkrēti sasaukums pats tikai palīdz ko sasniegt vai izdarīt. Lielas nevēlības nav pieļautas. Tas nozīmē, ka neizdevušies solījumi nav bijuši.

3. Sliēcoss iepauzēt, jo 16 gadu tautas kalpa statusā nav maz. Piedevām jaunā situācija prasa piederību partijai, un tā man ir neapgūta lieta.

Inārs Bērtulsons (Par Alsungas novada izaugsmi)

1. Darbu vērtēt negribu, jo deputāts esmu tikai kopš 29. decembra un piedalījies tikai četrās domes sēdēs. Neesmu tajā procesā piedalījies.

2. –
3. Nē.

Jolanta Hercenberga, Alsungas novada deputātu arhīva foto

Izskatās, ka šovasar pašvaldību vēlēšanās gaidāma sīva cīņa. Jaunajā administratīvi teritoriālajā veidojumā, kurā apvienosies Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novads, ir tikai 15 deputātu vietas. Partiju sarakstos drīkst būt tikai 18 kandidātu (iepriekš – 20). Kurzemnieks aicina tagadējos deputātus izvērtēt, kā strādāts šajā sasaukumā.

1. Kas solīts priekšvēlēšanu programmā, un ko ir izdevies realizēt?

2. Kas no solītā nav izdevies un kāpēc?

3. Vai kandidēsiet arī šajās vēlēšanās un kāpēc? No kuras partijas?

Saruna ar domes priekšsēdi DAIGU KALNIŅU (Par Alsungas novada izaugsmi) būs atsevišķi.

VIEDOKĻI

Vai zināt, kuri ir Alsungas novada deputāti un kā viņi iedzīvotāju labā strādājuši?

Agita Šmidberga, alsundzniece:

– Zinu, ka ir Ainars Macpans, Ilze Bloka, bija Māra Rozentāle. Principā jau visus pazīstu, bet, ko viņi lem, nezinu. Nesekoju tam līdzī. Tūrisms Alsungā pēdējā laikā plaukst un zeļ – par to prieks. Kad atnāk pašvaldības avīze, izlasu, bet nav tā, ka kaut kas no tā interesētu. Mani interesē, kas būs ar skolu, bet tas nav no deputātiem atkarīgs.

Maira Pekste, alsundzniece:

– Daiga Kalniņa, Andris Kaminskis, Ilze Bloka. Arī citus zinu, ik pa laikam kāds mainās. Nesekoju līdzī, ko viņi lem. Es domāju, ka dzīve Alsungā uzlabojas. Kovida dēļ viss apstājās, bet kopumā kultūra, tūrisms attīstās. Tagad būsim pie Kuldīgas, un arī būs labi. Es esmu dzīvojuši laikā, kad pie Kuldīgas jau bijām. Draudzēsīmies tālāk. Personīgi man no tā nekā nemainīsies.

Imants Magons, alsundznieks:

– Es nezinu, kuri ir deputāti, un nekad neesmu iedzīninājies, ko viņi dara un par ko lem. Man nav nekādu pretenziju pret to, kā viss notiek, tādēļ neesmu interesējies. Nekādi varonādarbi ne tiek darīti, bet kopumā dzīve uzlabojas. Ir sakārtotas ielas. Centrā ik pa laikam uzrodas šis tas dekoratīvs, vide kļūst sakārtotāka.

Inta Zignere, alsundzniece:

– Deputātus zinu. Dzīve šeit attīstās, uzlabojas. Man patīk, ka daudz nāk pretim jauniešiem un viņi pasākumos tiek atbalstīti arī finansiāli. Man patīk, ka priekšsēdētāja Daiga Kalniņa cinās, lai Alsungā cilvēkiem būtu labi. Ja vietējiem ir kādas neskaidrības, viņa dod atbildi, situāciju izskaidro.

Inta, alsundzniece:

– Pazīstu visus. Tāpat kā visās citās pašvaldībās neko labāku vai sliktāku deputāti nevar izdarīt. Ko ar mazām naudiņām un savām rokām var, to dara. Bērnu laukums ir uztaisīts, apkārtnē savesta kārtībā – cenšas. Bet es esmu dzīvnieku mīļotāja, un man nepatīk, kāda Alsungā ir attieksme pret tiem. Ja vecam cilvēkam, kurš dzīvniekus kopj un baro, var uzsūkt policiju, tas nav pareizi. Sāpīgi, ja cilvēks par savu pensiju dzīvniekus ēdina, bet viņam vēl uzliek sodu. Kuldīgā ceļ kaķu mājas, par dzīvniekiem rūpējas, tur drīkst barot.

Ausma Lintiņa, alsundzniece:

– Daļu pazīstu, bet visus ne. Vēlēšanās piedalījos, bet pēc tām nesekoju līdzī, ko deputāti dara. Alsungā dzīve uzlabojas. Atvēra jaunu kafējcinību. Pašvaldība ļoti rūpējas par komunālo saimniecību. Viss šeit notiek ļoti labi.

VALDĪBĀ LEMTAIS

Par to, vai ierobežojumus tiešām mazināt, vakar vēl bija jāizlemj Saeimai.

Darbu daļēji atsāks skaistumkopšana

No 1. marta darbu varēs atsākt frizieri, manikīri, pedikīri un podologi, tā izlēmis Ministru kabinets.

To varēs darīt tie, kuri spēs nodrošināt epidemioloģiskās drošības noteikumu papildinājumus, ko ierosinājusi Ekonomikas ministrija. Par darbības atsākšanu pakalpojuma sniedzējam būs pienākums paziņot Veselības inspekcijai.

Vispirms klientam bez kontakta būs jāizmēra temperatūra, un, ja viņam būs elpceļu saslimšanas simptomi, pakalpojums vajadzēs atteikt. Tos varēs sniegt vienreizējās lietošanas cimdus un ar respiratoru FFP-2 vai FFP-3 bez vārsta. Klientu, kurš sejas masku nelieto vai lieto nepareizi, telpās nedrīk-

stēs ielaist. Nevarēs apmeklētājiem piedāvāt dzērienus, uzkodas un lasāmvielu.

Ja telpā platība vienam klientam ir lielāka par 25 kvadrātmetriem, tur var būt vairākas darba vietas, starp kurām ir vismaz divu metru distance ar aizsargbarjeru vai atsevišķi nodalītām darba telpām. Bet, ja telpa ir mazāka, tajā var atrasties viens klients un viens darbinieks. Savukārt manikīra, pedikīra un podologa darba vietā vismaz sejas augstumā jābūt aizsargbarjerai starp pakalpojuma sniedzēju un saņēmēju. Starp klientu uzņemšanas laiku jābūt vismaz 20 minūšu pauzei, pēc katra telpas jāveidina 15 minūtes.

Uz skaistumkopšanas saloniem attieksies tāda pati prasība kā uz

veikaliem, proti, pie ieejas jābūt informācijai latviešu, krievu un angļu valodā par pieļaujamo apmeklētāju skaitu un roku dezinfekcijas līdzekļiem.

Būs jāaizpilda skaistumkopšanas pakalpojuma sniedzēju paskontroles lapa, kas pēc pieprasījuma jāuzrāda kontroles iestādei, kā arī jābūt cilvēkam, kurš epidemioloģiskās drošības noteikumus ievieš. Par uzraudzību atbildēs Veselības inspekcija sadarbībā ar Valsts un pašvaldības policiju. Papildus to drīkstēs darīt Patērētāju tiesību aizsardzības centrs. Abas policijas par būtiskiem un kļajiem, kā arī atkārtoti mazākumiem pārkaupumiem drīkstēs izteikt brīdinājumu vai uzlikt sodu līdz 5000 eiro.

Alberts Dinters

No 1. marta bēres arī telpās

Valdība 23. februārī nolēmusi atbalstīt Ekonomikas ministrijas ieteikumu, ka pastiprinātos drošības apstākļos no 1. marta būs atļauts bērnu ceremoniju organizēt arī telpās.

Līdz marta sākumam tā vēl atļauta tikai ārā, pulcējoties ne vairāk kā desmit cilvēku (neskaitot tos, kas nodrošina bēres vai kristības), bet ne vairāk kā no divām mājāsaim-

vairāk kā no divām mājāsaimniecībām. Ceremonijas laikā jālieto mutes un deguna aizsēgi.

Bet no 1. marta būs atļauta ceremonija arī telpās, nodrošinot visas epidemioloģiskās prasības. Drīkstēs pulcēties ne vairāk kā desmit cilvēku (neskaitot tos, kas nodrošina bēres vai kristības), bet ne vairāk kā no divām mājāsaim-

Atļaus individuālas fotosesijas

Pastiprinātos drošības apstākļos no 1. marta būs ļauts organizēt individuālas fotosesijas laukā.

Tā vēsta Ekonomikas ministrija, jo Ministru kabineta un Krīzes vadības padomes kopsēdē atbalstīti

grozījumi normatīvajos aktos. Šis pakalpojums, izņemot fotogrāfiju izgatavošanu dokumentiem, ir aizliegts visu ārkārtējās situācijas laiku kopš pagājušā gada 6. novembra.

Martā varētu tikt atvērti mazie veikali

Darbu pilnā apjomā martā varētu atsākt tās tirdzniecības vietas, kurām ir individuāla ieeja un kuru platība nepārsniedz 300 m², bet jāievēro pastiprināta drošība.

Tā kopsēdē konceptuāli lēma Ministru kabinets un Krīzes vadības padome. Vienlaikus valdība uzdeva Ekonomikas ministrijai sagatavot grozījumus, kuros jāievēro visas iepriekš noteiktās prasības. Vienlaikus šiem veika-

liem tiks atcelts klātienē tirgotu preču ierobežojums, tātad darbu varētu atsākt jebkādu preču tirgotāji, pārdodot visas preču grupas.

Izvērtējot situāciju nozarē, secināts, ka drošas tirdzniecības princips ir sevi attaisnojis. Uzņēmēji pret visiem valdības lēmumiem izturas ar izpratni un rīkojas atbildīgi pret klientiem un darbiniekiem.

Alberts Dinters

VESELĪBA

Seniorus potēs sešs ārstu praksēs

Savus vecākos pacientus apņēmušies potēt seši Kuldīgas novada ģimenes ārsti.

Domes un slimnīcas vadība pārņēmusi vakcinācijas kabineta atvēršanu tiem, kuru ģimenes ārsti potēšanu neuzņemas. Tikko būs zināms, kad un kur tas tiks atvērts, Kurzemnieks par to rakstīs. Savus pacientus sāks vakcinēt šādi ārsti:

• Gita Cakule – praksēs Kuldīgā, Rendas un Rumbas pagastā;

• Inese Zīle – praksēs Turlavā, Vārmē un Kabilē;
• Rūta Eglīte doktorātā Kuldīgā vakcinēs gan savus, gan ģimenes ārstu Aigara Pūpola un Jolantas Kļaugas pacientus;
• Zaiga Rone – Kuldīgā;
• Lija Būmeistere – tos Gudenieku iedzīvotājus, kas reģistrēti pie viņas;
• Gundega Zdanovska – savus Gudenieku pacientus.

Šo mediķu aprūpē esošie seniori

aicināti ar ārsta praksi sazināties tad, ja viņi potēt vēl nav pieteikušies. Tai var pieteikties interneta lapā www.manavakcina.lv vai pa tālruni 8989, vai arī pie ģimenes ārsta. Ja kāds jau ir reģistrējies, atkārtoti pie ārsta nav jāpiesakās. Visi pieteikumi tiek apkopoti vienu datubāzē. Pašlaik uzaicinājumu potēties sāk saņemt tie, kuri saņieguši vismaz 70 gadu vecumu.

Inguna Spuleniece

Turpinām stāstīt par dzīvi citās valstīs kovida laikā.

Nevis prasības, bet ieteikumi

SOMIJA

Tā par Somijas valdības noteikto saka Liene Pumpure, kura ar dzīvesbiedru Peku piekto gadu dzīvo Helsinku priekšpilsētā.

Latvijā palikusi mamma, vecmāmiņa, citi radi, ar kuriem savulaik Liene tikusies vismaz pāris reizi gadā. Pēdējo reizi dzimtenē viņa bija mammas dzimšanas dienā vasarā un ļoti cer, ka šovasar, kā ierasts, atkal visus satiks, arī brālēnus un māšīcu Kuldīgā.

JAUNA DARBA MEKLĒJUMOS

Liene ir informācijas tehnoloģiju uzņēmumu personāla atlases speciāliste. Ar firmām Somijā sadarbojusies, arī Latvijā dzīvodama. Kādā darba vizītē Helsinkos iepazinusies ar Peku un pēc vairāku gadu draudzības pārcēlusies pie viņa.

„Martā, kad visa tā pandēmija sākās, nomainīju darbu. No tā laika strādāju mājās. Varu teikt godīgi, ka viss ir diezgan apnicis – profesionālajā jomā nevienu dzīvu cilvēku satikusi neesmu. Konsultāciju biznesa balstās satikšanās aci pret aci, sarunās. Attālināti strādājot, neredzu un nejutu, ko cilvēks pasaka. Nav cilvēcīgas saskarsmes. Attālināti šis darbs man nekādu prieku nesagādā, tāpēc lūkojos pēc cita. Bet tam līdzīnāk bažas: ja nu nebūs labi, nebūs naudas? Ar muguras smadzenēm jau uztraucos, bet daru to, ko varu izdarīt,” teic Liene.

Jau pirms pandēmijas attālinātais darbs Somijā neesot bijis nekas jauns: „Viņi jau gadiem digitalizēti bija šādā darbā. Tagad digitalizējās specifiskas jomas, kas līdz šim domāja, ka mājās strādāt nevar, bet izrādās, ka var.

Liene Pumpure pērn Somijā aiz Polārā loka. Arī šogad viņa ar ģimeni dosies turp padzīvot.

Manā iepriekšējā darbā bankā atbalstošais personāls tiek motivēts strādāt mājās, bet ir sadalītas dienas, kurās drīkst atrasties birojā. Peka pamatā strādā mājās. Ja kādu dienu jāsatiekas birojā, visi velk maskas.”

KURI GRIB, TIE STRĀDĀ

„Ierobežojumi mainās. Varu kādās detaļās arī sameloties, bet zinu, ka veikali strādā, kafejnīcas un restorāni ir vaļā. Darbojas

tas business, kurš pats uzskata, ka grib un var to darīt. Daļa veikalu ir ciet, bet tas ir pēc pašu ieskatiem,” skaidro Liene, atzīstot, ka uzņēmumos tomēr pastāv vienlaikus esošo cilvēku skaita, darbalaiķu un citi ierobežojumi. Mācības skolās un augstskolās gan pārsvarā notiekot attālināti, bet citādi dzīve ritot diezgan ierasti. Atvērti arī bērnudārzi.

Pērn pavasarī gan bijis slēgts teju viss. Uz šosejām izlikti beto-

na blūķi, kas lieguši izbraukt no galvaspilsētas un iebraukt. „Tas bija liels pārsteigums, bet valdība dabūja pamatīgu atsitieni no biznesmeņiem par ekonomikas graušānu. Tagad ārkārtējā situācija nav izsludināta,” skaidro Liene.

SPORTO LAUKĀ

Somi esot aktīva tauta, tādēļ slēgtās sporta zāles un peldbaseini sagādājot raizes, bet izeju varot atrast: „Somi sporto laukā – slēpo. Man arī pie mājas ir trase. 99,9 procenti somu telpās nēsā sejas maskas. Arī tā ir tikai rekomendācija, bet tā tiek pieņemta un netiek apspriesta. Tik aktīvas pretošanās kustības kā Latvijā šeit nav. Protams, daži uzskata, ka kovids neeksistē, bet viņu viedoklis sabiedrībā nav populārs.”

Par potēšanu Liene atbild, ka savu kārtu vēl gaida. Arī somi nav apmierināti ar tās ātrumu, pukošanas, ka nekas nav labi. „Prioritārās grupas ir sadalītas. Šajās dienās vakcinē vecāka gadagājuma cilvēkus, un zinu, ka Pekas mamma saņems pirmo poti. Mediķus vakcinēja pirmos, bet skolotāji prioritārajā grupā nav iekļauti.”

TIKTIES DRĪKST, BET IZVAIRĀS

„Oficiālu ciemošanās ierobežojumu nav, bet Somijā nav ierasts iet ciemos bariem. To viņi arī bez kovida dara reti. Un epidemioloģiskā situācija ir daudz labāka nekā Latvijā. Domāju: tas atkarīgs no vairākiem faktoriem. Somi vairāk uzticas valdības lēmumiem – lai gan par tiem purpina, tomēr pieņem un ievēro, atturas iet uz veikaliem, kafejnīcām.

Pirms nedēļas pēc ilgām laikiem kafejnīcā satikos ar draudzeni. Zālē bijām četri. Tikpat daudz, cik aiz letes.” Brīvdienās dzīvība esot lielāka: „Bet tā ir somu kultūrvēsturiskā īpašība – nelīst otram virsū, nečupoties, stāvēt desmit metru attālumā.”

SUNS NOSAKA REŽĪMU

Liene atzīst, ka pagājušajā pavasarī darba kārtība bijusi vairāk strukturēta: modusies septiņos, nodarbojusies ar jogu, tad ķērusies pie darba. Arī tagad kārtība ir, jo ģimenē ir suns Bono. „Pat tad, ja gribētu to izjaukt, Bono neļautu,” Liene smejas, bet atzīst, ka režīma līnijas izplūdušas. „Labi tas nav. Droši vien strādāju vairāk. Nav vajadzīga stunda, lai nokļūtu darbā, bet tās laikā es varēju redzēt cilvēkus, paskatīties, kā tie gērbušies, novērtēt, cik skaists laiks, nopirkt kafiju. Tagad piecēļos, izvedu suni un sēžos pie datora. Pusdienās pat nav jānokāpj no piektā stāva uz pirmo – pietiek aiziet līdz virtuvei. Tas mazina dzīves daudzkrāsainību. Turklāt strādāju vairāk, bet rezultāts nav tik veiksmīgs, jo nav arī īsta mērķa.

Bet attālinātais darbs kaut ko arī dod. Marta sākumā brauksim mēnesi dzīvot Levi aiz Polārā loka. Noīrējam mājiņu. Pirms pandēmijas tas nebūtu iespējams, jo, arī šādi strādājot, priekšniecība gribēja, lai vismaz pāris nedēļu esam darbā. Izmēģināsim, kā tas ir. Es strādāšu tāpat, bet būsīm nomainījuši vidi. To ļoti gaidu.”

Inguna Spuleniece
Lienes Pumpures arhīva foto

Viss tiek stingri ievērots

Ugne Maļinauskaite Viļņas vecpilsētā Lietuvas neatkarības dienā 16. februārī.

Saslimstība ar Covid-19 Lietuvā pēdējā laikā būtiski mazinājusies. Kā tas panākts un kā dzīvo lietuvieši, stāsta Ugne Maļinauskaite, Baltijas Aviācijas akadēmijas teorijas mācību vadītāja no Viļņas.

Ugne uzskata: uzlabojums panākts ar to, ka visi stingri ierobežojumi tika ieviesti vienlaikus jau no pērnā marta un visi tos strikti ievērojuši. Maskas jāvelk visu laiku, un visur, arī ārpus telpām, nav nekādas pulcēšanās. Visi veikali, izņemot pārtikas, bijuši slēgti. Liegta iespēja braukāt starp pilsētām, izņemot īpašus gadījumus: ikdienas darba gaitas, ir kāds aprūpējams ģimenes loceklis. Uz darbu birojā drīkst iet tikai īpaši svarīgos gadījumos, taču ne katru dienu, kā arī tur nedrīkst atrasties vairāk par noteikto skaitu. Arī viņas darbs akadēmijā kopš ierobežojumu sākuma norit mājās. Sapulces notiek virtuālajā vidē, studenti piloti turpina teoriju apgūt attālināti. Nav nekādas pār-

vietošanās starp pilsētām, un iebraucējiem no ārvalstīm ir obligāts tests un obligāta 14 dienu karantīna neatkarīgi no rezultāta.

„Nekādas pārvietošanās starp Lietuvas pilsētām. Iebraucējiem no ārvalstīm ir obligāts tests un obligāta 14 dienu karantīna neatkarīgi no rezultāta.”

No 15. februāra Lietuvā darbu atsākuši frizieri, kosmetologi un citi skaistumkopšanas pārstāvji, kā arī veikali, kas netirgo pārtiku, tikai ar nosacījumu, ka ieeja ir no ielas. Ugne atzīst: visgrūtākais ir tas, ka smago ierobežojumu dēļ liegta saskarsme ar draugiem un it īpaši ģimenes locekļiem. Mamma dzīvo citā

pilsētā, un viņu nevar apciemot. „Lietuvā cilvēki ir bēdīgi un depresīvi, jo visa normālā dzīve apstājusies. Jāpierod pie pilnīgi jaunas kārtības. Bēr-

varbūt jūt mazāk. Brīvo laiku cilvēki izbauda maksimāli: ir pastaigas dabā, pārgājieni mežā, sniegotajā laikā ar bērniem ragavās un mežā pa kalnu lejā! Pirms nedēļas tika atvērts slēpošanas kalns. Arī tur ir skaita ierobežojums, un sava vieta jārezervē internetā,” stāsta Ugne. Potēšana esot straujāka nekā Latvijā, turklāt lielais iepriekš inficēto skaits nu devis imunitāti, kas vakcinācijai palīdz un samazina jaunu saslimušo skaitu. Potēšana sāka ar ārstiem un vecākiem cilvēkiem. Ir atvērts telefona numurs, pa kuru var zvanīt un reģistrēties.

Laila Liepiņa
Ugnes Maļinauskaites arhīva foto

ni visu laiku ir mājās, skolas slēgtas, jāiemācās darbu un bērnu audzināšanu apvienot vienā laikā, katru dienu atrodies tajā pašā telpā. Grūti tiem, kuri dzīvo lielās pilsētās un bija pieraduši vakaros iet uz restorāniem, kafejnīcām, satikt paziņas, draugus. Citi, kuriem tas nebija tik svarīgi, ierobežojumu negatīvo pusi

SARUNA AR JUBILĀRI

Īpašā diena un papīra figūras

Šonedēļ 24. februārī dzimšanas dienu svinēja mūsu novadniece, tagad rīdziniece, māksliniece DŽINETA HERINGA.

ĻAUJAS PĀRSTEIGUMIEM

Agrāk dzimšanas dienu Džineta sagaidījusi kopā ar draugiem, rīkojot tematiskas ballītes. Taču pēdējos septiņus gadus tā pārtapusi par viņas īpašo dienu. „Esmu nolēmusi, ka dzimšanas dienā nestrādāšu, tāpēc ņemu brīvdienu un pavadu to kopā ar dzīvesbiedru,” stāsta gaviļniece. „Sanāk tāda laiska brīvā diena, ir svētku vakariņas un šampanietis. Ir reizes, kad sarūpēts kāds pārsteigums, un es tam ļaujos.”

LAI DIENA KRĀSAINĀKA

Dž.Heringa beigusi Liepājas Mākslas un dizaina vidusskolu, kur apguvis vides un interjera dizaina specialitāti. Tagad viņa dzīvo galvaspilsētā, bet par savām otrajām mājām vienmēr saukšot Kuldīgu – tā viņai ir mīļa. „Rīgā darbojos mārketingā – veidoju ģeometriskus objektus, papīra ziedus, dekorācijas pasākumiem, prezentācijām. Tagad taisu arī pinjatas*. Sarežģītajos apstākļos pasākumi ir liegti, un radās ideja – veidot pinjatas, lai krāsaināku padarītu, piemēram, bērnam svētku dienu, jo draugi ciemos nevar nākt.”

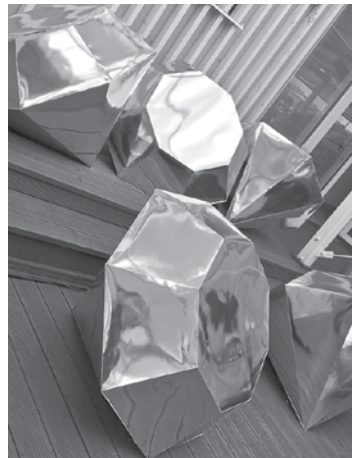
Par darba materiālu Džineta izvēlējusies papīru, jo tas ir daudzveidīgs un unikāls. „No tā daudz ko var izveidot, to var

nokrāsot, apgleznot. Papīrs iepatīkās jau mākslas skolā: griezu, līmēju, stīķēju, ļāvu pirkstiem darboties. Ir gājis visādi, piemēram, ir kaut kas uztaisīts, bet par plānu – jāpārtaisa no biežāka papīra. Bija jāapgūst daudz nianšu. Vienā projektā izveidojās sadarbība ar vienu papīra piegādātāju. Nonākt lielā papīra noliktavā bija fantastiski!”

Mākslinieces krāsa ir melnā, bet priekšmetus viņa labprāt darina no baltā papīra, kam esot tik daudz nokrāsu. „Var apvienot ofisa balto ar krēmīgas krāsas papīru. Saulei vai gaismai spīdot, izskatīsies skaisti un individuāli,” zina teikt Dž.Heringa.

RESNAIS DIMANTS

Tomēr sirdij tīkamākie darbi ir ģeometriskās figūras. „Jo lielākas, jo labāk,” smeļ gaviļniece. „Favorīts ir liels *dimants*, kas veidots no 14 daļām. Saistībā ar *dimantiem* bija arī smieklīgs atgadījums. Vienā projektā tie bija jātaisa automašīnas prezentācijai. Veidoju no metāliski spīdīga papīra, un ieslēdzās mans sievišķīgais prāts. Atbrauca pasūtītājs pakal, bet esmu uztaisījis tik lielus, ka nevar dabūt laukā pa durvīm. Labi, ka pasākums bija nākamajā dienā – lēnām un prātīgi atdalīju un vedu pa daļām,

Top dimanti no papīra.

kuras pēc tam savienāju atkal kopā. Tā bija pamatīga mācība.”

Ik pa laikam Džinetai nepieciešams atelpas brīdis, lai radot nepagurtu. „Man atpūtai pietiek ar nedēļu, tad esmu gatava turpmākam cēlienam. Iedvesmu veidot ko jaunu rodu no cilvēku labajiem vārdiem, viņi tos uzraksta par pasūtījumu vai arī atsūta video, piemēram, kurā bērns priecājas par pinjatu.”

Gads bijis ierobežojumu pilns. Grūts un sarežģīts arī māksliniecei. „Pirms tam vairāk strādāju korporatīvajiem pasākumiem, bet pandēmijas laikā viss apstājies. Pirmais bija: „Ko tālāk?” Sāku veidot pinjatas, un gribētos tās palaist plašāk, radīt kā precī. Reklāma iet no mutes mutē.”

Māksliniece Džineta Heringa pēdējā laikā aizrāvusies ar pinjatu darināšanu.

* Pinjata – spilgta rotallīta vai kastīte, pilna ar saldumiem, sīkām rotallietām u.tml. Viešības to piekarina redzamā vietā, un viesi mēģina pārsist ar īpašu nūju.

Inta Jansone
Džinetas Heringas
arhīva foto

MANAS ATZIŅAS

„Ir ideja – dari!”

SERGEJS AHMADUĻINS, Alsungas boksa kluba *Pērkons* vadītājs, *SIA Fitsport harmonija* vadītājs
◆ Latvijā mani visvairāk iepriecina daba, ko sāku novērtēt tad, kad atgriezos pēc sešu mēnešu būšanas Irākā, kur ir tikai tukšnesis un sadzīves apstākļi nav tie labākie. Te ir daudz iespēju, kur sevi attīstīt.
◆ Latvijā mani visvairāk apbēdina interesantie lēmumi no augstāk stāvošajiem. Bet grūti spriest, jo nezinām, kādu lēmumu pieņemtu mēs viņu vietā un kādas tam būtu sekas. Tomēr vajadzētu konsultēties un redzēt arī blakus valstīs notiekošo, kas strādā, kas

ne. Un jāmek atzīt kļūdas, ja tādas gadās, jo esam tikai cilvēki un katrs var kļūdīties. Cilvēki spēj piedot.

◆ Alsungā visvairāk iepriecina cilvēki, kuri cenšas darīt to, kas palīdz celt dzīves līmeni citiem. Kaut novads ir mazs, mums ir pašiem savs bērnu dārzs, vidusskola, mākslas skola, mūzikas skola un stadions, kur pavigrot un paspēlēt bumbu. Alsungā ir viedā ciema grupa, kurā iesaistots arī es. Ko darām? Pavisam vienkārši – runājam, kā uzlabot dzīvi novadā, kā vienam otru atbalstīt. Un tā arī rīkojamies.

◆ Alsungā visvairāk apbēdina ēkas, kas iet uz postu. Tās pielīdzināmas mantām, kas katram mājās stāv nopusējušas un kuras, iespējams, vairs neizmantosim. Vai nu lietosim, vai atdosim citiem, kas lietojumam atradīs.

◆ Mana lielākā vēlēšanās ir attīstīt savas zināšanas, cik vien iespējams. Paņemt visu, ko dzīve iespējams. Izaudzināt bērnus, pilnveidot ģimenes dzīvi. Turpināt trenēt bērnus un jauniešus, motivēt viņus neapstāties.

◆ Būtu labi, ja manā nozarē pēc pandēmijas būtu arvien vairāk un vairāk jaunu dalībnieku, kuri vēlas sportot. Tad būtu jāie-

saista citi treneri, lai ņem sportgribētājus pie sevis. Tā izveidotos ciešāka sadarbība treneru aprindās un audzēkņi atbilstoši viņu spējam tiktu ievirzīti attiecīgajos sporta veidos.

◆ Man darbā vissvarīgākais ir labāk sportistu trenēt par maz nekā pārtrenēt. Regularitāte, disciplīna, motivācijas noturēšana un gandarījums par to, ko daru.

◆ Ja būtu jāmaina nodarbošanās, es noteiktu jaunu mērķi, soļus, kas jāpaveic, un virzītos uz iecerēto. Profesijas ziņā tas būtu sporta skolotājs, vai arī es ietu tā sauktā koučinga virzienā.

◆ Mans dzīves moto: „Ir ideja – dari!” Nozīmīgus lēmumus pieņemt no rīta, jo rīts gudrāks par vakaru. Es zinu – man viss izdosies.

◆ Vērtīgākā dzīves mācība vai vairāk pārdomas ir tādas: lai cik arī cilvēki viens otru ienīstu, var pienākt brīdis, kad tava dzīvība būs atkarīga tieši no šī cilvēka.

◆ Es dzīvē nekad nesaku *nekad*.

◆ Smieklīgākais, kas ar mani atgadījies. Nāk prātā tikai atgadījumi ar traumām. Kad biju bērns un tikko iemācījies braukt ar riteni, tad, lielā ātrumā no kalna braucot, iedomājos iegriezties mājas ceļgalā. Rezultātā viss sāns

ar vātēm vairākas nedēļas.

◆ No vecākiem man nākušas dažādas gudrības. Vecāku balss visbiežāk ir tā, kas mūs slāpē vai – tieši otrādi – virza uz priekšu. Mans tēvs ir teicis: „Ja vien kaut ko ļoti vēlies, tas piepildīsies. Pat tad, ja nebūs naudas. Tikai ļoti jāvēlas un jātic.” Varu teikt, ka tas strādā. Mamma apbrīnoju par spēju piedot it visā. Par rūpēm un mīlestību pret bērniem, īpaši, kad brālis Jānis pa visam mazs saslima ar meningītu, ko vairs neizdevās izārstēt, neskatoties uz vairākkārtējiem mēģinājumiem dažādās slimnīcās. Brālis uz gultas nogulēja 29 gadus, nācās viņu kopt un barot visus gadus. Tas nebija viegli ne psiholoģiski, ne fiziski. Tomēr mamma no dēla neatteicās. Vēl vairāk – izaudzināja mūs visus: četrus brāļus un vienu māsu.

◆ Mani visvairāk iedvesmo audiogramas, ko klausos no rīta skriešanas laikā. Arī semināri par sportu, uzturu, veselīgu dzīvesveidu. Iedvesmo ģimene un laiks, ko pavadu ar to. Arī aktīvi, pozitīvi un nosvērti cilvēki, kuri redz mērķi un virzās uz to. Iedvesmo audzēkņi, kurus trenēju. Mani iedvesmo visi, kas nolēmuši dzīvesveidu mainīt, lai savu dzīvi padarītu labāku.

STĀRKA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 17. līdz 24. februārim piedzimušas četras meitenītes un seši puikas.

Vienai meitenei vecāki vārdu vēl domā, pārējiem bērniem doti šādi: Mišela, Jete, Māra, Alens, Deniss, Oliveris, Kristofers, Reinis un Jānis.

Elīsa Rudzīte

BĒRNU LOĢIKA

Agate (pusotrs gads) aizmet aiz gultas savu iemīloto, pūkaino plīša kaķi. Mamma cenšas visādi iežēlināt meitiņu, sakot:

– Nu kāpēc tu aizmeti savu mīļo kaķīti aiz gultas? Viņš tur tagad viens pats, bēdīgs.

Meitiņa pastāv, mirkli padomā, tad aiziet pakal vēl dažām mīkstajām mantām un iemet pie kaķa arī tās. Nu vairs nebūs viens un bēdīgs – lasāms meitiņas acīs.

NEDĒLAS VIESIS

Inā Jansone, Jāņa Stukula arhīva foto

„Volejbolā iekšā līdz kaulam”

Pirmo sēdi aizvadījusi Latvijas Volejbola federācijas (LVF) padomes apstiprinātā valde, kurā nu darbojas arī mūsu novadnieks **JĀNIS STUKULS**. Viņš ir arī Entuziastu volejbola līgas rīkotājdirektors. Šo līgu Jānis izveidojis pirms deviņiem gadiem.

„Mans mērķis Entuziastu volejbola līgā ir tāds, lai ikviens, kurš turējis rokā bumbu, varētu tur spēlēt un lai viņas būtu līdzvērtīgas,” saka šīs līgas izveidotājs, agrākais kuldīdznieks Jānis Stukuls. Tagad viņš darbojas arī Latvijas Volejbola federācijas valdē.

LVF valdē kopā ar J. Stukulu darbojas Gunta Aizporiete, Kaspars Timermanis, Jānis Valerts, Linda Mežgaile, Kristaps Čerņavskis, Aleksandra Misirova, Armands Namīķis.

Tevi laikam uzrunāja darboties Volejbola federācijas valdē.

Mani uzaicināja kā lielākās amatieru līgas pārstāvi. Tas ir mans brīvprātīgais darbs. Vairākus gadus darbojoties Entuziastu līgā, volejbolā iekšā esmu līdz kaulam. Ir uzkrāta liela pieredze. Šī līga tiek respektēta, federācija ar mums sadarbojas. Divus gadus esam nodrošinājuši Latvijas čempionātu sievietes un Nacionālās līgas vīriešu komandām.

Ko pirmajā tikšanās reizē izlēmāt?

Diskutējām par dažādiem jautājumiem, izskatījām lēmumus par izlasēm. Aigaru Birzuli apstiprinājām par Latvijas pludmales volejbola galveno treneri meitenēm, bet puīšiem – Lauri Iecelnieku. Vēl nolēmām izsludināt konkursu uz pludmales volejbola vīriešu izlases galvenā trenera vietu. Tuvojās Kontinentālā kausa izcīņas 2. kārtā, kurā Latviju kā pirmais duets pārstāvēs Jānis Šmēdiņš un Aleksandrs Samoilovs, bet vēl nav skaidrības, kurš būs otrais.

Kas pašlaik volejbolā notiek?

Pandēmijas laikā jau gandrīz nekas, tikai pašas augstākās raudzes turnīri. Bet, ja paraugāties gadu atpakaļ, volejbols, šķiet, virzās pareizajā virzienā. Ir jauns prezidents federācijai, jauns skatījums. Cilvē-

ki cenšas šo sporta veidu attīstīt. Labās ziņas – arī amatieriem volejbols joprojām patīk. Entuziastu līgā šogad bija pieteikušās vairāk nekā 100 komandas.

Kā nolēmi Entuziastu līgu izveidot?

Deviņu gadu laikā ir klājies raibi – bijuši dažādi piedzīvojumi. Viss sākās ar to, ka pats Kuldīgā spēļu volejbolu. Pārceļoties uz Rīgu, braukāt uz Skrundas čempionātu ne visai patika, likās – daudz laika nomests zemē. Rīgā savācās vairākas komandas, un mēs spēlējām. Ideju par Entuziastu līgu aizguvu no Skrundas volejbola čempionāta – paldies par to Rudītei Kronlakai un Aivītai Staņevičai!

Uzrunāju vienu cilvēku, kurš arī darbojās amatieru volejbolā, un sākām ko līdzīgu organizēt Rīgā. Pirmajā gadā jau bija ap 30 komandu. Otrajā gadā izrādījās, ka kolēģis biedrību pamatīgi apzadzis. Bija kriminālprocess, un šķēršļiem nedraudzīgi. Sākoties trešajam gadam, kļūvām par Entuziastu volejbola līgu. Kādu laiku visu stūrēju viens pats. Pēc tam, kad bija izveidota mājaslapa un atrasti sponsori, līga pakāpās uz nākamā līmeni. Dažus gadus mierīgi spēlējām. Ar katru sezonu komandu skaits palielinājās. Kļuva tik daudz, ka nebija, kur visiem spēlēt. Aizņemoties naudu, nomājām angāru un uzbūvējām sporta zāli ar diviem laukumiem. Pēdējos divus gadus spēlējām jaunajās telpās. Vēl pēdējos gados organizējām Latvijas čempionātu senioriem.

Entuziastu līgas čempionātā Jānis volejbolu uzspēlē arī pats.

Jānis Stukuls ar sievu Lindu un vecāko dēlu Filipu.

Brīvdienā skrituļojot Mežaparkā.

Vai arī šodien līgas vadību stūrē viens?

Tagad man ir daudz palīgu. Tomēr neviens nav pilna laika darbinieks – visi to savieno ar pamatdarbu.

Vairāki volejbolisti ne reizi vien slavējuši šo līgu par augsta līmeņa spēlēm.

Cenšamies. Iepriekšējā federācijas vadība pārmeta, ka mēs viņiem zogot spēlētājus. Pēc būtības volejbols ir sports amatieriem, un arī Baltijas līga ir uz robežas starp profesionālo un amatieru sportu. Sākot strādāt nopietnu darbu, vo-

lejbolists cilvēkiem paliek kā hobijs.

Kā norit spēles Entuziastu līgā?

Komandas sadalītas pēc spēkiem. Augstākajā divīzijā spēlē tie, kuru līmenis ir tuvu Baltijas līgai. Pēdējā gadā vīriešiem pēc spēkiem bija septiņas līgas, un no pirmās līdz septītajai atšķirība ir milzīga. Sievietēm ir četras līgas. Katrs var darboties savā līmenī, tāpēc spēles ir interesantas. Lai gan Entuziastu līga domāta pieaugušajiem, piedalās arī jaunieši, tā spēļu praksi krājot kopā ar pieaugušajiem.

Vai arī pats izej laukumā?

Vēl spēļu (smejas). Gan puīšu komandā, gan jauktajā, kurā ir trīs vīrieši un trīs sievietes.

Vai tu volejbolā trenējies Kuldīgā?

Jā, esmu kuldīdznieks. Biju vienā grupā ar brāļiem Tomu un Jāni Šmēdiņiem. Mans brālis Jurgis savulaik trenējās ritenbraukšanā, bet mamma ir vieglatlētikas trenere (Ilze Stukule – aut.).

Ar volejbolu ir tā: īpaši vairs netrenējos, un noturēt to līmeni, kādā gribētos spēlēt, nav reāli. Tas vairs nesagādā baudu, jo zinu, ka agrāk varēju vairāk, nospēlēt labāk. Daļēji tas ir motivējis pievērsties tenisam. To spēlējot, vēl jūtu progresu (smejas).

Vai spēles notiek tikai klasiskajā vai arī pludmales volejbolā?

Pamatā ir klasiskais, taču ik vasaru rīkoju arī dažus pludmales volejbola turnīrus amatieriem. Tas vairāk hobijs, un tur komandu ir mazāk.

Ko vēlies vēl sasniegt?

No organizatora viedokļa ir dažas nianšes, kuras vēlos sakārtot: lai process virzītos vēl raitāk, piemēram, statistikas sistēmā, lai dzīvā varētu sekot līdzi rezultātam. Vēl ļoti gribētos atdzīvināt zvaigžņu spēli. Divas reizes tādu rīkojām. Bija forši! Taču pēdējos gados nepietika cilvēku, lai saorganizētu.

Kas ir tavs pamatdarbs?

Nevarētu teikt, ka man tagad būtu pamatdarbs, drīzāk – vairāki sirdsdarbi. Volejbols paņem 50% no manas dienas. Nodarbojos arī ar nekustamo īpašumu. Mana niša ir maza – dzīvokļi Rīgas centrā. Tie ir labi, bet ne ekskluzīvi. Klienti, kas tos ir, lielākoties ir ārzemju studenti, bet pandēmijas dēļ viņu nav. Gads šai jomai nav bijis labs, un Rīgas centrā dzīvokļu cena ir nokritusies par 15–20%.

Kāda ir tava darbdiens?

Parasti tās ir septiņas dienas nedēļā, bet nav tā, ka no rīta līdz vakaram. Rudenī, kad sākas sezona, darba ir daudz vairāk. Kad sezona ieskrējusies, tad darbu var paveikt sešās septiņās stundās, bet brīvdienās – stundā vai divās. Entuziastu līgā spēles notiek brīvdienās. Rīta cēlienā dodos pārliecināties, vai viss darbojas.

Darbs brīvdienās atņem laiku ģimenei.

Dzīvesbiedre Linda ar volejbolu nav saistīta, bet viņa mani saprot un atbalsta. Vecāko dēlu Filipu (pieci gadi) ņemu līdzi uz zāli. Jaunākajam Lukam ir desmit mēneši: karantīnas bērns – brīvu Latviju nav redzējis (smejas).

PĀRDOD

NISSAN X TRAIL, 2005. gads, tehniskā apskate līdz 2021. gada 27.08. Tālr. 29878202.

Pārdodam svaigus, atdzēsētus **CŪKGAĻAS** pusliemeņus (svilinātus), svars: 40–45 kg, 2,40 eiro/kg, gaļas sadale un piegāde – bez maksas. Tālr. 28890462.

GRAUDUS ar piegādi. Tālr. 28317460.

KVIEŠUS. Tālr. 26516144.

SIENU, var uzkraut, var piegādāt. Tālr. 26178646.

SIENU rulonos. Tālr. 29185228.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā, tikai 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

DAŽĀDI

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Visu veidu **JUMTA** un būvniecības darbi. Tālr. 26844885.

Ēku siltināšana ar **EKOVAITI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

Siltinām mājas ar **EKOVAITI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsma dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Profesionāla **JAUNAUDŽU KOPŠANA** meža vērtības palielināšanai ilgtermiņā. Bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Pārvietojams automatizēts **GATERIS**. Tālr. 22186086.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Viss par reklāmu Kurzemniekā!

**Tālrūnis
25466688.**

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumus **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 20396500.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 25971768.

Skaldītu bērza **MALKU** maisos ar piegādi. Tālr. 29974786.

PĒRK

Ģimene meklē **DZĪVOKLI** vai māju Kuldīgas centrā. Tālr. 26609619.

Jauna ģimene vēlas iegādāties **DZĪVOKLI** Kuldīgas vecpilsētā (2–3 istabas), izskatīsim visus variantus. Tālr. 27431076.

MEŽUS, cirmsas, malku. Tālr. 26544462.

Dāvji Mežs pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS** izstrādei. Nodrošinām samaksu uzreiz gan par cirmsām, gan īpašumiem. Veicam arī stigošanu, dastošanu. Sagatavojam visus nepieciešamos dokumentus mežniecībai, veicam arī īpašuma atdalīšanu un mērniecību. Atrodamiem Smiļšu ielā 24, Kuldīgā. Tālr. 27406251.

3 m alkšņa **MALKU**. Tālr. 26743431.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, JĒRUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

Nopirkšu motociklu **JAWA** vai **IŽ**, arī rezerves daļas un dokumentus. Tālr. 27802708.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Vēlētos uz pavasari iegādāties divus vācu aitū suņa **KUCĒNUS**. Tālr. 26062398.

LĪDZJŪTĪBAS

Tēt, miris esot tu...

Tam ticēt grūti,

Jo tava balss, ik vārds vēl ausīs skan.

/V.Rūja./

Izsakām līdzjūtību Edgaram, tēti ARVĪDU mūžībā pavadot.

Arvīda klasesbiedri

Tuvs cilvēks neaiziet,

Viņš tikai pārstāj līdzās būt...

/S.Kaldupe./

Visdzīlākā līdzjūtība Edgaram ar ģimeni un tuviniekiem, ARVĪDU PLOTĒRU guldot zemes klēpī.

Kaimiņi Baznīcas ielā 32

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību tuviniekiem, ARVĪDU PLOTĒRU mūžībā pavadot.

Bijušie Zemessardzes kolēģi

Kuldīgas novada politiski represēto biedrības biedri cieņā noliec galvas un domās ir kopā ar tuviniekiem, atvadoties no DZIDRAS LĀCES.

Izsakām līdzjūtību dzīvesbiedram un meitai, DZIDRAI LĀCEI aizejot mūžībā. Austra un Ivars Freibergi

Ir skumjas, kas acīs asaras rieš,

Ir atmiņas, kas visu dzīvi silda.

/A.Skujīņa./

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību tuviniekiem, izvadot mūžības ceļos mūsu studijas ilggadējo dalībnieci, mākslinieci DZIDRU LĀCI.

TTM studijas *Kuldīgas palete* kolektīvs

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņs zieds.*

/J.Silazars./

Mūsu visdzīlākā līdzjūtība tuviniekiem, DZIDRU LĀCI mūžībā pavadot.

Kazdangas tehnikuma kursabiedri

Austra, Vilma, Irēna, Velta, Jānis, Andris

Mūsu mierinājuma un patiesas līdzjūtības vārdi jums, INDUĻA LANGES bērniem, tēvu mūžībā pavadot.

Latvijas Nedzirdīgo savienības

Kuldīgas reģionālās biedrības biedri

*Vai, mīļo tēt, tu nevari pa zvaigžņu logu
Sniegt tagad preti savu stipro roku man?*

*Pa zemes leju ejot, bieži pagurst solji,
Un dziļi, dziļi sirdī sāpju bites san...*

/E.Stegere./

Izsakām līdzjūtību Kristai Langei, tēti zaudējot.

VPKV 11.a klase ar audzinātāju

Izsakām līdzjūtību Aivaram Plātem, māti zaudējot.

Tuvākie kaimiņi Leiši

Cik gājums garš – nav izmērīts,

Cik bagāts bijis tas – nav svērts.

Bet mūžs ir pateicības vērts.

/V.Kokle-Līviņa./

Kuldīgas novada sporta skola izsaka līdzjūtību ilggadējā sporta ārsta GUNTA KRĒSLIŅA ģimenei, viņu mūžībā pavadot.

VSAA INFORMĒ

Kā vecāki saņems 500 eiro

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) skaidro, kā vecāki saņems vienreizējo 500 eiro atbalstu par katru bērnu.

BEZ IESNIEGUMA

To izmaksās

Līdz 31. martam – tiem, kuri no šīgada 1. marta līdz 6. aprīlim saņem vienu šiem pabalstiem:

- bērna kopšanas pabalstu par bērnu līdz gada vecumam,
- ģimenes valsts pabalstu,
- piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti.

Naudu VSAA automātiski ieskaitīs kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas kontā, kurā cilvēks saņem ikmēneša pabalstu.

Jaunais atbalsts nebūs vienlaikus ar ikmēneša pabalstu – izmaksa paredzēta marta beigās. Par katru bērnu VSAA maksās atsevišķi, tāpēc saņemšanas datums summai par katru bērnu var atšķirties.

30 dienu laikā pēc bērna kopšanas pabalsta vai ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas, ja no 1. marta līdz 6. aprīlim būs piešķirts maternitātes pabalsts un bērns piedzimis līdz 6. aprīlim.

Piemērs

Sievietei piešķirts maternitātes pabalsts no 15. februāra līdz 12. aprīlim. Bērns piedzimis šīgada 15. februārī. Viņai ir tiesības saņemt 500 eiro, jo bērns piedzimis līdz ārkārtējās situācijas beigām 6. aprīlī un no 1. marta līdz 6. aprīlim sievietei ir saņemusi maternitātes pabalstu. Beidzoties šim pabalstam, no 13. aprīļa tiks piešķirts bērna kopšanas pabalsts. Piešķirot to, VSAA izmaksās arī 500 eiro atbalstu.

30 dienās pēc bērna kopšanas vai ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas, ja tiesības uz tiem ir no šīgada 1. marta līdz 6. aprīlim, bet tie pieprasīti un piešķirti pēc 1. marta.

Piemērs

Tiesības uz bērna kopšanas pabalstu ir no 3. marta, bet cilvēks to VSAA pieprasījis 5. maijā. Piešķirot pabalstu, tiks piešķirts arī 500 eiro atbalsts.

Zināšanai!

- No jaunā atbalsta nebūs nekādu ieturējumu.
- Lai ar šo naudu netiktu dzēsti parādi, saņēmējam jāinformē tiesu izpildītājs, norādot kontu, kurā atbalsts tiks ieskaitīts. VSAA izziņa šim nolūkam nav jāpieprasa.
- Ja vēlaties noskaidrot, vai esat pabalsta saņēmējs, portālā *Latvija.lv* izmantojiet sadaļu *Informācija par piešķirtajiem VSAA pakalpojumiem*.

AR IESNIEGUMU

Pabalstus nesaņem, bet tiesības uz atbalstu ir

Lai izmaksātu atbalstu, iesniegums VSAA jāraksta tiem, kuriem:

- ir tiesības saņemt bērna kopšanas, ģimenes valsts pabalstu vai piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti, bet kuri līdz šim nav to pieprasījuši;
- ir piešķirts bērna kopšanas, ģimenes valsts pabalsts vai piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti, bet kuri to nesaņem, jo mainīts kredītiestādes konts un jaunais konts nav paziņots VSAA.

Ja iesniegums tiks saņemts līdz 1. martam, tad atbalsts tiks izmaksāts līdz 31. martam. Ja iesniegums par pienākošos pabalstu tiks iesniegts vēlāk, tad – 30 dienās pēc bērna kopšanas vai ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas.

Iesniegumu visērtāk ir iesniegt portālā *Latvija.lv*. Izmantojiet pakalpojumu *E-iesniegums VSAA pakalpojumiem* un izvēlieties vajadzīgo sadaļu: *Ģimenes valsts pabalsta un piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta piešķiršana* vai *Vecāku pabalsta, bērna kopšanas pabalsta un piemaksas pie pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem piešķiršana*.

Izmantojiet pakalpojumu *Iesniegums iestādei*, ja pēdējos trīs gadus esat dzīvojis vai strādājis ārpus Latvijas citā ES/EEZ valstī, pievienojiet veidlapu no VSAA mājaslapas: *Iesniegums ģimenes valsts pabalsta/ piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti piešķiršanai (ja kāds no ģimenes locekļiem ir (vai bija) nodarbināts ES/EEZ)*.

Konta maiņai iesniegumu var rakstīt brīvā formā. Iesniegumu var nosūtīt arī pa pastu VSAA nodaļai vai atstāt klientu centros pastkastītēs no 8.30 līdz 17.00.

VĀRDADIENAS

No 27. februāra līdz 6. martam

27. Līvija (1377), Līva (2554), Andra (1169)
 28. Skaidrīte (3494), Justs (233), Skaidra (138)
 1. Ivars (8002), Ilgvars (1021)
 2. Lavīze (4), Luīze (1309), Laila (2248)
 3. Tālis (365), Tālavs (16), Marts (155)
 4. Alise (5805), Auce (33), Enija (1141)
 5. Austrā (1232), Aurora (99)
 6. Vents (223), Centis (29), Gotfrīds (21)

Populārākie: **Alise un Ivars.**

„Stingrs, noteikts un man atbilstošs”

Laila Jankovska, alsundziece:
 – Dzimtā pirms manis dzima tikai zēni. Man ir daudz brālēnu un divi vecāki brāļi. Kad mamma ar mani gājusi uz dzemdību nodaļu, bijusi pārliecināta, ka būs puika, un jau izlēmusi dot vārdu Normunds. Par lielu pārsteigumu piedzimis meita. Tajā laikā ļoti populāra bija dziesma *Delilah* jeb *Dilaila*. Tēvam tā patikusi, tādēļ nolēmuši saukt par Lailu. Bērņībā man vārds nepatika tieši dziesmas dēļ. Bieži gadījās, ka iereibuši jaunieši vai vīrieši to skaļā balsī dziedāja. Bija pat kauns, ka man tāds jocīgs vārds. Bet, gadiem ejot, iepatikās. Tas ir diezgan rets. Alsungā pazīstu tikai vēl vienu – bijušo kolēģi. Vārds ir stingrs, noteikts un man ļoti atbilstošs. Man ir arī kristītais vārds Ieva. Tēvs nāk no Latgales, un tur visus vajadzēja kristīt. Kad mamma aizbraukusi pie tēta mammas, tā neesot sapratusi, kāpēc mums ar brāļi doti tādi zvejnieku vārdi. Man esot laiva, jo Lailu viņa nav varējusi lāgā izrunāt, un brālis Modris esot murdis. Teikusi vecākiem, lai vismaz kristāmo vārdu dod kārtīgu latviešu un viegli izrunājamu.

JOKI

– Kad dienēji armijā, vai tev nācās kādu nogalināt?
 – Es biju pavārs, tāpēc pilnīgi iespējams.

Starptautiskajā pesimistu kongresā tika pieņemts lēmums nekad tādus vairs nerīkot.

Kāda atšķirība starp picu un svešu viedokli? Picu es tik tiešām pasūtīju!

BALTU KOKS «
 Tava meža spēks! Lai aug!

Pērkam mežus un cirmsas

baltukoks.lv 20080040

SIA BALTĀ AVĒNIJA
 (41203043164)
vajadzīgi LABIEKĀRTOŠANAS DARBU STRĀDNIKI.
 Vēlamas: B kategorijas auto vadīšanas tiesības.
 Darba zona: Kurzeme, Jūrmala, Rīga.
 Regulāra samaksa, sākot ar 6,00–7,00 eiro/h (bruto).
 Kontakti: e-pasta: rita.kirke@gmail.com, tālr. 29425664.

Lāzermedicīnas klinika

Trešdien, 3. martā,
 Kuldīgas Veselības centrā,
 Ventpils ielā 12, proktologa un vēnu ārsta pieņemšana.
 Pieņems Dr. Mauriņa
 Lāzermedicīnas klinikas
**ĶIRURGS,
 FLEBOLOGS,
 PROKTOLOGS
 DR. INTS BRUŅENIEKS.**

Iepriekšēja pieteikšanās ārsta maksas konsultācijai pa tālr. 67374747.
 Pieņemam arī ar Ergo, IF, BTA un Baltas apdrošināšanas polisi.
 Ar klinikas privilēģiju karti pieņemšanai ATLAIDE!

Krauzers

Konsultācija jūsu mežā.

▲ Pieredzējušu speciālistu konsultācija par meža apsaimniekošanu. ▲ Izstrādāsim jūsu meža apsaimniekošanas plānu.

▲ Veiksim meža atjaunošanas un kopšanas darbus.

Zvaniet mums 29147496.

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK egles un priedes zāģbaļķus.
 Sīkāka informācija pa tālruni 26443376.
 Papildu informācija www.vikawood.lv.

GODĀTIE KLIENTI!
Kurzemnieka reklāmas nodaļa katru darbdienu klātienē strādā no 9.00 līdz 12.00.

Pārējā laikā sludinājumus un reklāmu var ievietot attālināti:
 • izmantojot portālu 307.lv, nospiežot ikonu Kurzemnieks,
 • sūtot e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Tālr. informācijai 25466688.

TOLMETS

www.metko.lv

Mederu iela 8, Kuldīga, tālr. 26567540.

Iepērkam METĀLLŪŽŅUS, melnus un krāsainus.

✘ Noņemam automašīnas no uzskaites.
 ✘ Nodrošinām transporta un konteineru pakalpojumus, objektu demontāžu.

LAIKA PROGNOZE

Siltuma rekordi, aukstuma viļņi

Kā sinoptiķi solījuši, kopš aizvadītās nedēļas beigām gaiss strauji iesilis, dažviet samniedzot rekordus, un ir sācies meteoroloģiskais pavasaris, tomēr vēl gaidāms arī aukstums.

Kurzemē sniegs lielākoties nokūsis, tas saglabāties vien vietās, kur to sanesis vējš vai ceļu dienestu tehnika. Trešdien un ceturtdien bija neierasti silti, īpaši tur, kur uzspīdēja saule. Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) datu bāzes siltākais 25. februāris bijis 1990. gadā, kad gaisa temperatūra sasniedusi +12,2 grādus. Kurzemes upēs sākušies pali. Lai gan pavasaris atnācis diezgan agri un strauji, vēl martā prognozēts sals un nokrišņi – pie mums pārsvarā slapjš sniegs, vienīgi austrumos var veidoties noturīga sniega kārtā.

Vienlaikus gaiss kļuvis ievērojami siltāks – par to sūdzējušies daudzi. Kā skaidro

LVĢMC, augstākos atmosfēras slāņos tas ir siltāks nekā uz zemes, tāpēc vertikālā sajaukšanās un piesārņojuma izkliede notiek lēni. Piesārņojums no apkures, transporta un rūpniecības nevis izkļūst, bet uzkrājas slānī pie zemes, kur izkļūdi neveicina arī lēnais vējš. Gaisā uzkrājas sīkās, cietās daļiņas PM10 un PM2,5. Tas nav kāds specifisks ķīmiskais piesārņojums, tam bieži nav smakas, taču gaiss kļūst dūmakains, un īpaši cilvēkiem ar hroniskām elpceļu saslimšanām grūti paelpot. Gaisa kvalitātes indekss ietekmei uz veselību atrodams vietnē Videscentrs.lv/gmc.lv.

Nedēļas beigās Viduskurzemē dienā būs +6, +7 grādi, arī naktīs ne zemāk par nulli. Stendes un Saldus meteorostacija gan rāda, ka dažbrīd temperatūra var nokrist līdz –1. Z/ZR vējš būs līdz nedēļas sākumam, kad vairāk tas pūtīs no rietumiem līdz 6 m/sek.

Daina Tāfelberga

IESPĒJA

Cilvēks ar invaliditāti darba tirgū

Lai darbā labāk iekļautu cilvēkus ar invaliditāti, iedrošinot viņus gan kā darbaņēmējus, gan darba devējus, Labklājības ministrija 3. martā tiešsaistes konferencē sāk kampaņu *Dara citādi – izdara tāpat*.

Tūkstošiem cilvēku ar invaliditāti veiksmīgi strādā dažādās jomās, un aizspriedumi par viņu spējām arvien mazinās. Tomēr šo cilvēku īpatsvars no citu grupu nodarbinātības atpaliel, un joprojām tā ir viena no bezdarbnieku riska grupām,

kam vajag papildu atbalstu. Trešdien, 3. martā, 11.00 tiešsaistē kampaņa tiks atklāta. To varēs vērot Labklājības ministrijas un Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas kontos vietnē Facebook, kā arī portālā Delfi. Preses konference informēs par kampaņas mērķiem, rīcību un informatīvajiem materiāliem, pēc tam tiks atklāta virtuālā fotoizstāde *Dara citādi – izdara tāpat*, kas ikvienam būs pieejama mēnesi.

Justīne Smilga

Pāri ielai, Abavai, Latvijai un vēl tālāk

✍ Agrita Blumberga, "Talsu Vēstis"

Kurzemes mazpilsētiņa Sabile, kas terasveidīgi izvietojusies Abavas upes senlejas skais-tākajā un dziļākajā posmā, ar savu šarmu apbūrusi ne vienu vien. Par Kurzemes Šveici dēvētā pilsētiņa nu ieguvusi vēl kādu *odziņu* – atjaunotā Sabiles sinagoga pārtapusi par Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centru, bet tā vadītāja GINTA PETRA cer, ka šajā vietā profesionālā māksla satiks savus skatītājus un slāpes pēc dzīves, mākslas un kultūras tiks veldzētas.

NO VIENAS ŠVEICES PIE OTRAS

G. Petra Kurzemē ir ienācēja – lēmumu pieteikties šim amatam viņa pieņēma intereses un azarta pēc. "Gribeju veltīt laiku, enerģiju un resursus tādām darbam, kas iedvesmo, izaicina un motivē. Tā kā pārceļšanās uz jauno dzīvesvietu notika Ziemassvētkos, lūkoju pēc sirdij tikamas nodarbošanās. Liktenīgas sagādīšanās dēļ nonācu Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centrā. Raugoties atpakaļ, atrodu pilnīgi racionālus iemeslus, kas ir saistīti ar manām iepriekšējām izvēlēm." Pēc pirmās izglītības Ginta ir tulce, bet viņa ir arī uzņēmējdarbības maģistre. Ja neskaita pirmos gadus, kad viņa strādāja Vācijas sabiedriskās televīzijas pārstāvēniecībā, viņas darba pienākumi galvenokārt bijuši saistīti ar uzņēmējdarbību. Īstenojot dažādus kultūras un ekonomiskus projektus, Ginta guvusi pieredzi arī starptautiskā vidē. Savulaik viņa darbojusies Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvēniecībā Vācijā, septiņus gadus nostrādājusi Vācijas tirdzniecības kamerā Latvijā, bet pēdējos četrus gadus – Šveices vēstniecībā Baltijas valstīs.

ĀRPUS SKAITĻIEM UN APGROZĪJUMA

"Tā kā kultūra, izglītība un māksla man vienmēr ir bijušas tuvas, tad, strādājot ar uzņēmējiem, biznesmeņiem un veicinot eksportu, vienmēr esmu prātojusī, ko es viņu vietā vēlētos saņemt no sava sadarbības partnera vai organizācijas, kurai piederu. Izejot no šīs pozīcijas, sapratu, ka man ārpus līgumiem, skaitļiem un apgrozījuma gribētos vēl kaut ko. Šajā darījumā vidē arvien ieviesu kaut ko no mākslas un kultūras – vai tās būtu izstādes, tikšanās ar mūziķiem, māksliniekiem, mākslas vēsturniekiem vai kas līdzīgs. Vislielākajā mērā man sirdī ir beidzami četri gadi, kad atsaucos piedāvājumam, ko bija izsludinājusi Šveices vēstniecība Baltijas valstīs. Biju atbildīga par pasākumiem, ko rīkojām sadarbībā ar Šveices un visu trīs Baltijas valstu organizācijām. Tās bija augsta līmeņa politiskas vizītes, koncerti, izstāžu atklāšanas, grāmatu publikācijas – sirdī sildošī pasākumi. Latvijas, Igaunijas un Lietuvas simtgades laikā pasākumu, performanču un izstāžu paleta bija ļoti plaša. Tas deva brīnišķīgu pieredzi. Šo lielo, skaisto un lietderīgo bagāžu esmu paņēmusi līdzī uz Sabili."

BŪT TUVĀK VIDEI, KAS IEDVESMO

Neraugoties uz to, ka Ginta Kurzemē ir ienācēja, viņa šeit jūtas kā savējā. Pārceļša-

"Sadarbojoties ar sabilniekiem un savstarpēji bagātinoties ar idejām, ceru šajā skaistajā, atjaunotajā un prestižajā ēkā iedvest dzīvību," iecerēs dalās Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centra vadītāja Ginta Petra.

DAIŅA KĀRKLVALKA FOTO

nās uz gleznaino Abavas senleju un lauku īpašuma iegāde bija mērķtiecīgs lēmums, kas ļauj būt tuvāk dabai un videi, kas iedvesmo. "Jau no pavisam seniem laikiem mazās, bet paplašinātās, nu jau vairāku paaudžu ģimenes ietvaros esam ceļojuši uz Kurzemi. Kurzeme vienmēr ir vilinājusi ar skaisto dabu un kultūrvidi. Pārceļoties uz šejieni, saprotu, ka kultūrvidē ir vēl plašāka, nekā biju iedomājusies. Tas, ko mēs gadiem Sabiles kontekstā bijām apmeklējuši, ir Pedvāles mākslas parks, kura izveidei un attīstībai esmu sekojusi līdzī gadu desmitiem. Tā ir iespēja iepazīt ne tikai to, ko piedāvā dievišķais mākslinieks, kurš gleznojis mūs visus, bet arī cilvēku radītos mākslas un dabas sintēzes objektus. Arī Latvijai neraksturīgā vide ar ielejām un pauguriem runā pati par sevi. Tagad, kad esmu ar šo pilsētu vairāk saistīta, sāku iepazīt cilvēkus. Sabilnieki ir ļoti atvērti, viņi nāk ar atvērtu sirdi un ir gatavi sadarboties. Tā ir brīnišķīga starta pozīcija, lai ne tikai iepazītos, bet arī sadarbotos un pat sadraudzētos. Tas ir mans pirmais priekšstats. Smaidu kopš brīža, kad sasveicinājos ar pirmajiem cilvēkiem. Patīkami ir arī tas, ka vairāki no viņiem pēc pašu iniciatīvas uzrunā mani gan sociālajos tīklos, gan citos veidos. Jūtos patiesi iepriecināta!"

MĀKSLAS MAGNĒTS

Sākot pildīt jaunus pienākumus, vispirms Ginta vēlas iepazīt telpas, apzinot potenciālu, resursus, kapacitāti un visu, kas saistīts ar ekas apsaimniekošanu. Tikpat lielā mērā viņa vēlas iepazīties ar visiem tiem atslēgas cilvēkiem, kuri viņai ir uzticējušies un ar kuriem viņa cer sadarboties. Ginta tic, ka, sadarbojoties un savstarpēji bagātinoties ar idejām, šajā skaistajā, atjaunotajā un prestižajā ēkā izdosies iedvest dzīvību. "Piedaloties konkursā un iepazīstoties ar iepriekš izstrādāto stratēģiju, sapratu, ka tas sakrīt ar manu vīziju. Sajutos iedvesmota, pacilāta un iedrošināta. Mans mērķis ir darīt visu, lai šis centrs kļūtu par vienu no mākslas, kultūras un tūrisma magnētiem valstiskā līmenī. Vēlos, lai profesionālā māksla satiek savu skatītāju un klausītāju. Lai cilvēki mēro ceļu uz šo centru pāri ielai, pāri Abavai, pāri Latvijai un pāri robežām. Lai tas, kas šeit notiek, būtu tik tīkams, izglītojošs un baudāms, ka viņiem kārotos atgriezties. Tas, ka centrs ir veidots tik ainaviskā vietā kā Sabile, manuprāt, vēl vairāk veicinās sinerģiju un vairo pilsētas un novada atpazīstamību. Šeit taps kaut kas skaists, par ko mēs visi varēsim būt lepnī un gandarīti."

BALANSS STARP MAINĪGO UN NEMAINĪGO

Par lielāko izaicinājumu Ginta sauc pašreizējos apstākļus, kas liedz saskarsmi ar cilvēkiem, kultūru, mākslu un ceļošanu. Tie ietekmē ne tikai mākslas baudītājus un patērētājus, bet arī mākslas radītājus. "Mēs labi zinām, ka cilvēks nedzīvo no maizes vien, taču patlaban tas primāri paņem gan mākslinieku, gan visu pārējo domas un enerģiju. Vienlaikus cilvēki ir arī emocionālā badā, tostarp badā pēc dzīves, mākslas un kultūras. Izaicinājums ir izkopt mierpilnu pacietību, lai šo divaino laiku pārdzīvotu un veidotu ilgtspējīgas iestrādes. Tas, kas man visvairāk palīdz, ir līdzsvars. Līdzsvars manā izpratnē un manā dzīvē ir lietas un vērtības, kas ir stabilas kā zeme un uz ko vienmēr var paļauties. Man ir svarīgi, ka ābelēs dzied putni un saule lec un riet neatkarīgi no tā, kas notiek apkārtnē. Daba ir mainīga, bet vienlaikus pastāvīga, drošību dodošā sadaļa. Otra sadaļa, kas manai būtnei ir nepieciešama, ir mainīga. Tā ir iedvesma, jauna pieredze, radošums, vides maiņa, ceļojumi, māksla, rokdarbi, mūzika, izglītošanās un jaunas iepazīšanās. Balanss starp mainīgo un nemainīgo daļu man ir vitāli nepieciešams." ■

Suitu dzīves zinātāji

✍ Jolanta Hercenberga, "Kurzemnieks"

“Tā kā jau pagājušā gada sākumā pandēmija lika par sevi manīt un bija jāievēro ierobežojumi, tad ļoti ātri pārorientējām savu darbību no pasākumu rīkošanas uz pētījumiem un rakstu darbiem. Pērn izdevām trīs grāmatas par suitu kultūras mantojumu,” stāsta biedrības “Etniskās kultūras centrs “Suiti”” vadītāja Dace Martinova.

PAR BURDONU UN VIETVĀRDIEM

“Vienā gadā grāmata netop, tas ir pakāpenisks, vairāku gadu darbs, līdz rokās varam turēt grāmatiņu,” stāsta D. Martinova. “2019. gadā jau strādājām pie abām alsundznieces Daces Nastevičas grāmatām “Suitu novada mantojums. Vietvārdi” un “Suitu novada mantojums. Suitu burdons”. Pēdējā ir apkopoti suitu tradicionālās dziedāšanas veidi. Tas ir D. Nastevičas daudz gadu darbs, pētot, apkopojot un dokumentējot. Grāmatas zinātniskā redaktore ir etnomuzikoloģe, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas rektore Anda Beitāne. Grāmata ir vērtīgs, folkloristiem noderīgs krājums, kurā apkopoti 87 piemēri. Burdonu izdziedāt nemaz nav tik vienkārši, tam vajadzīgi vismaz trīs dziedātāji – teicējs, vilcējs un locītājs. Suitu burdona dziedāšanai piegājuši radoši, katrā suitu apdzīvotajā vietā – Gudeniekos, Alsungā un Jūrkalnē – tas skan mazliet citādi. Arī materiāls par vietvārdiem ir ļoti nozīmīgs, tas ir D. Nastevičas ilggadējs darbs. Kā viņa pati saka, vismaz 30 gadus tos vākusi. Krājumu veido lokāli apdzīvotie vietvārdi – gravu, kalnu, ieleju, mežu, māju, upju, ezeru nosaukumi utt. Krājumā daudzi nosaukumi iekļauti arī suitiski, tieši tā, kā suiti tos izrunājuši, piemēram, Bullkalns vai Bullvīga. Lielu daļu vietvārdu D. Nasteviča savākusi, balstoties uz publikācijām, un zināms, ka tajās šad tad ieviešas kļūmes. Neprecizitātes atklājas pēc krājuma iznākšanas, kad tas nonāca lasītāju rokās. Bet pozitīvi ir tas, ka šis nepilnības daudzos suitos rosināja vēlmi pašiem aktīvi ķerties klāt vietvārdu fiksēšanai. Un šobrīd to ļoti dedzīgi dara jūrkalnieki, jo, kā autore grāmatas atklāšanā sacīja, šis ir nebeidzams darbs. Laiks iet, rodas jauni vārdi, krājums nemitīgi papildinās.

SAVĒJO STĀSTI PAR SAVĒJIEM

Trešajā pērn biedrības izdotajā grāmatā “Suitu novada mantojums. Savējie sapratīs” apkopoti jūrkalnieka Jāņa Priedoliņa stāsti. “Viņš savulaik vietējā Jūrkalnes avīzē publicēja savus sacerējumu jeb humoristiskus stāstiņus, kuros atspoguļoja vietējo sadzīvi, attiecības,” stāsta D. Martinova. “Stāsti, kuros atspoguļoti gan valstiski, gan vietējā mēroga politiski aspekti, tagad apkopoti grāmatā. Šim darbam ir arī pievienotā vērtība – jūrkalnieku, J. Priedoliņa līdzgaitnieku ierunāti stāsti audioversijā. Tie klausāmi biedrības mājaslapā www.suiti.lv, sadaļā “Publikācijas/audioieraksti”.”

D. Martinova atklāj, ka pērn uzsākti vēl divi pētījumi, tādēļ šobrīd dienas kārtībā ir vēl divu grāmatu izdošana. Viņa stāsta: “Tie ir par cimdium, villainēm un plecu segām. Plānots izveidot ilustratīvus

DACES MARTINOVAS ARHĪVA FOTO

Grāmatas “Suitu novada mantojums. Suitu burdons” atklāšanā autore Dace Nasteviča, visu 2020. gadā biedrības izdoto grāmatu valodniece un redaktore Liene Markus-Narvila, projekta vadītāja grāmatai “Suitu novada mantojums. Savējie sapratīs” Līgita Kalniņa, visu trīs grāmatu māksliniece Nataļja Stefaņuka un projektu vadītāja, biedrības valdes priekšsēdētāja Dace Martinova.

un metodiskus materiālus. Tas nozīmē, ka grāmatā par cimdium būs to attēls, kam klāt pievienots tehniskais risinājums, kā tādus uzadīt. Tāpat par villainēm un plecu segām. Pētījuma laikā apzināti sešu muzeju krājumi, kam pievienojām materiālus no privātiem pūriem. Bet to, vai grāmatas izdosies izdot, vēl nezinām. Biedrībai katrs gads sākas ar jauniem finansējuma meklējumiem dažādos veidos. Gada pirmajos mēnešos intensīvi rakstām projektus, lai saņemtu finansējumu savu ieceru realizēšanai. Ja naudu saņemam, tad līdz gada beigām ir ārkārtīgi enerģiski jāstrādā, lai idejas īstenotu. Dzīvot šādā ritmā no gada uz gadu, kad nav noteiktības un paredzamības, ir ļoti grūti. Tādēļ visas ieceres sākam īstenot iepriekš, strādājām pie materiāliem, vācam, apkopojām, cerot, ka izdosies rast finansējumu to realizēšanai. Bet droši par to nevaram būt nekad. Reizēm šis faktors noved pie sajūtas, par kuru var teikt, ka dūša ir papēžos. Bet darām.”

PLĀNĀ ARĪ NOPIETNI PĒTĪJUMI

D. Martinova stāsta, ka nākotnes ieceru ir daudz, bet publiski padalīties šobrīd varot ar tām, kuru realizēšanā jau ir iestrādes: “Mums praktiski ir sagatavots materiāls izdevumam “Suitu novada mantojums. Suitu stāsti”. Tur būs apkopoti trīs autoru darbi – Lidijas Jansones, Ilgas Leimanes un Marijas Janvāres stāsti latviešu valodā

un suitu izloksnē. Šo materiālu gribam izveidot arī audioierakstā, lai nākamajam paaudzēm saglabājas gan suitu izloksne, gan šo dzīves un vieduma bagāto suiteņu balsis. Krājumā būs iekļauti visdažādākie stāsti – teikas, nostāsti, piedzīvojumi un atmiņu stāsti. Trešo gadu strādājām pie suitu kulinārā mantojuma dokumentēšanas ar cerību nākotnē izdot suitu pavārgrāmatu. Tajā gribētos bez ēdienu receptēm iekļaut arī dižāko suitu saimnieču atmiņu stāstus un fotogrāfijas.”

Iepriekšējos gados biedrība jau izdevusi divas grāmatas – “Suitu novada mantojums. Suitu drānas” un “Suitu zemes ļaudis”. “Pirms tam par suitiem bija rakstījuši akadēmiskie spēki. Piemēram, Janīna Kursīte grāmatā “Suitu identitāte” un publiciste un žurnāliste Dzidra Sondore darbā “Suitu dzīvesstāsti un ēdieni,” stāsta D. Martinova.

“Mēs, suiti paši, vairāk apjautām savas vērtības, pateicoties J. Kursītei, kura daudzkārt veda pie mums studentus, lai rādītu, cik unikāls ir mūsu mantojums. Tad pamazām uzdrošinājāmies veikt lokālus pētījumus, tostarp mūsu biedrība. 2012. gadā kopā ar kolēģi Kristīni Vasiļevsku īstenojām lauku pētījumu, apzinājām suitos saglabājušos tautas tērpus un citas tekstilijas, kādas cilvēki vēl glabā savās mājās. Veikt lauku pētījumus nav nemaz tik vienkārši. Tas, ka es esmu vietējiem pazīstama, bija

zināma priekšrocība. Ja svešinieks klauvēs pie durvīm un lūgs izrādīt tekstilijas, tad diez vai to darīs. Lielākā daļa cilvēku bija atsaucīgi un laipni izrādīja, kas saglabāties no senākiem laikiem. Lielākoties tas ir dzimtas mantojums, mammas vai vecmāmiņas pūrs. Zeķes, cimdi, brūnci, jaciņas, jostas. Arī rotas, villaines, seģenes. Diezgan daudzas lietas mums cilvēki atdāvināja, un tā pamazām izveidojās suitu mantojuma krātuve, kas atrodas Alsungā, Skolas ielā 11a. Pētījumā iegūtais digitālais materiāls bija tik liels, vērtīgs un krāšņs, ka nodomājām – tas jāieliek grāmatiņā, tādā kā katalogā par suitu pūra bagātību un krāšņumu. 2014. gadā iznāca biedrības pirmā grāmata “Suitu novada mantojums. Suit’ drāns”. Tā bija tik pieprasīta, ka 2017. gadā to izdeva atkārtoti, bet jau papildinātu.

2016. gadā sākām strādāt pie nākamā izdevuma – fotogrāfa Dzintara Lejas grāmatas “Suitu zemes ļaudis”. Dz. Leja uz suitiem brauc vismaz desmit gadus, dokumentējot vietējos kultūras pasākumus un citas aktivitātes. Uzkrāts milzīgs dokumentāls fotomateriāls. Mūsu kopīgais mērķis bija šo grāmatu izdot 2018. gadā par godu Latvijas simtgadei, bet neizdevās. Gadu vēlāk radām finansējumu un izdevām. Jāņem vērā, ka tik milzīgi liela, bieza un skaista grāmata maksā dārgi. Šobrīd Dz. Lejam ir jauna ideja, kā turpināt šo suitu stāstu citā formātā. Ceru, ka to izdosies realizēt.”

Cīņa par vietu jaunajos novados

✎ Ieva Vilmāne, "Saldus Zeme"

Latvijā valsts atzītos jeb akreditētos muzejos satraucas par administratīvi teritoriālās reformas (ATR) sekām, jo ar politiskiem lēmumiem katrā pašvaldībā veidos jaunu muzeju pārvaldības sistēmu. Ja nu pārmaiņu brāzmās pieļauj mazu muzeju aiznesanu nebūtībā? Latvijas Muzeju padomes loceklei, Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja direktorei Agritai Ozoliņai ir, ko teikt par situāciju Kurzēmē.

– Ja Kultūras ministrijas redzējumā visi akreditētie muzeji neatkarīgi no darbinieku skaita, budžeta un krājuma apjoma ir līdzvērtīgi, kur radušās aizdomas, ka jaunajos novados, pamatīgi mazinot izdevumus, kāds varētu nesaskatīt maza muzeja lietderību?

– Līdz gada vidum Latvijā būs 119 pašvaldības, gandrīz katrā ir pa akreditētam muzejam, jo bija goda jautājums iegūt oficiāla muzeja statusu vietējam novadpētniecības centram, krātuvei, memoriālajai istabai, viena cilvēka savāktai kolekcijai vai citai kultūras mantojuma vietai, kuras tautā kļūdaini sauc par pagastu muzejiem. Pēc ATR būs 42 pašvaldības, daudzās nu būs vairāk par vienu muzeju.

Mazo muzeju iespējamā slēgšana ir aktuāla kolēģiem Vidzemē un Latgalē, Kurzēmē satraucas tikai dažī. Mūsu "karstais kartupelis" ir muzeju pārvaldības modeļi. Piedāvājumā ir dažādi varianti, emocijas – atšķirīgas.

Līdz šim katrs muzejs pats atbildēja par saviem mērķiem, darbību, speciālistiem, projektiem. Skaidrs, ka neviens negrib zaudēt neatkarību, nonākot citas iestādes paspārnē. Lielākā daļa muzeju, kurus varētu pievienot citam muzejam, uzskata, ka tiks ierobežoti. Turklāt visi apzinās, ka arī muzeju jomā darbojas likums – jo tālāk atrodies no pašvaldības centra, jo esi aizmirstāks un nesaprašanās.

Pagājušā gada martā lūdzu kolēģus atbildēt uz diviem jautājumiem: vai muzejs saņēmis no sava īpašnieka (pašvaldības) informāciju par tā darbību pēc ATR, un vai muzejs apzinājis un izvērtējis savas galvenās problēmas pēc ATR? Apmoājot atbildes, daudzi kolēģi izlēma vispirms paši izstrādāt savā starpā un topošā novada politiskajai vadībai jau piedāvāt visiem pieņemamu modeli.

– Kam tajā jābūt?

– Sadarbības principiem konkrētā pašvaldībā, jo pēc ATR būs novadi, kuros ievērojami palielināsies akreditētu muzeju skaits. Jāvienojas, vai vienam muzejam jāizvirzās par galveno vai arī visi paliek vienlīdzīgi.

Kurzemes muzeji cits citu nedublē, tāpēc sāpīga būtu arī mazas iestādes zaudēšana. Piemēram, kopīga pašvaldība būs gan Talsu novada muzejam, gan pēdējos gados straujiem soļiem izaugušajam Rojas Jūras zvejniecības muzejam, kā arī skolotājam Ernestam Dinsbergam veltītajai Kubalu skolai.

Topošajam Dienvidkurzemes novadam pievienosies Aizputes novads ar trijiem akreditētiem muzejiem. Vēl nesen draudīga jautājuma zīme bija virs Apriķu muzeja, pēc tam tā pārvirzījās uz Kazdangas pusi.

Lai likvidētu, nepietiek aizslēgt durvis. Likums nosaka striktu kārtību, jo valsts atzīta muzeja krājums ir daļa no nacionālā

Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja direktore Agrita Ozoliņa uzskata, ka kultūrtelpā vajadzīgi visi muzeji, bet pieļauj, ka jaunie novadi uz šo jautājumu var skatīties atšķirīgi.

J. ROZENTĀLA SILDUS VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA ARHĪVA FOTO

krājuma, to nedrīkst sadalīt un izdāļāt. Visu muzeju krājuma glabāšanas ir pārpildītas, darbinieki noslogoti līdz maksimumam, tāpēc šaubos, vai kāds vispār uzņemtos cita muzeja krājuma pārņemšanu.

No otras puses, mazo muzeju darbība jāvērtē objektīvi. Esmu muzeju akreditēšanas komisijā, tāpēc zinu, cik lielas pūles jāpieliek, lai vietējā vēstures krātuvīte iegūtu oficiālu statusu. Vēl lielāks darbs jāiegulda, lai pēc pieciem gadiem sagatavotos atkārtotai akreditācijai. Problēmas ir muzejos, kur strādā tikai viens cilvēks – viņam nav pa spēkam izpildīt visas trīs likumā noteiktās funkcijas: profesionāli krāt vēstures liecības, tās izpētīt un komunicēt ar sabiedrību, veidojot izstādes, vadot izglītojošas nodarbības, rakstot publikācijas utt. Viena cilvēka muzeji izplatīti Latgalē un Vidzemē. Kurzēmē muzejos strādā vismaz divi cilvēki.

– Kādas shēmas zīmē kurzemnieki?

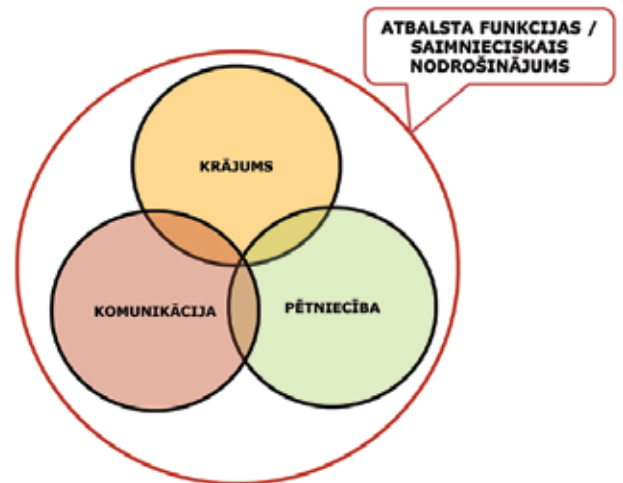
– Interesants risinājums paredzēts

Dienvidkurzemes novadā, jo tas pagaidām ir vienīgais, kurš kopīgā sistēmā iekļaus arī visas novadpētniecības krātuves. Tikš izveidota Kultūras pārvalde, kurā viens speciālists atbildēs par visu muzeju nozari pašvaldībā. Būtu lieliski, ja šādas shēmas dēļ krātuves tuvinātos muzeju darba līmenim un profesionāli pildītu vismaz vienu likumā noteiktu funkciju. Brīžiem mati slejas stāvus no tā, kā pret vēsturiskām lietām izturas amatieri. Pašvaldības uzraudzība nodrošinātu, ka krātuvēs reģistrē visas lietas, tāpat tās nepazustu. Vietējās kolekcijās ir viens otrs vērtīgs priekšmets, pret to atbilstoši jāizturas.

Tukuma novadā gaidāma muzeju centralizācija. Tukuma muzejs ar visām septiņām struktūrvienībām kļūs par pašvaldības apakšstruktūru. Vēl nav zināms par Lapmežciema un Kandavas muzeju. Abi ir spēcīgi, var pilnvērtīgi strādāt, tāpēc jāskatās,

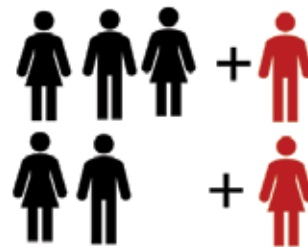
Kultūras ministrija izstrādājusi muzeja dzīvotspējai. Vislielākās šaubas rada muzeji, kuros viens cilvēks ir krājuma glabātājs, pētnieks, izstāžu un pasākumu veidotājs, remontstrādnieks, apkopējs utt. Lielākas izredzes ir akreditētai iestādei, kurā viens darbinieks uz pilnu slodzi nodrošina muzeja funkcijas, otrs – kārtro saimnieciskus jautājumus. Kurzēmē visi muzeji atrodas virs robežšķirtnes.

Muzeja funkcijas

Administratīvi teritoriālā reforma Muzeju kapacitāte saglabāt patstāvīga muzeja statusu

Darbinieku skaits

Funkciju nodrošināšana

- muzejs spēj veikt visas funkcijas
- muzejs spēj veikt gandrīz visas funkcijas

- muzejs nespēj pilnvērtīgi veikt visas funkcijas; muzeja iekļaušana lielākā struktūrā ir lietderīga

SATRAUKUMA IEMESLI

- Informācijas trūkums par pašvaldību lēmumiem, kas saistīti ar administratīvi teritoriālo reformu; neziņa par muzeju pakļautību jaunajā pašvaldībā.
- Finansiāla priekšroka vienam pašvaldības muzejam, nevienlīdzīgs atalgojums novada teritorijā.
- Infrastruktūras tehniskais stāvoklis, telpu trūkums krājuma glabāšanai, muzeju ēku nepiemērotība visām sabiedrības grupām.
- Speciālistu trūkums muzejos.
- Optimizācijas un centralizācijas ietekme uz muzejnieku darba apjomu un kvalitāti.
- Bailes palikt perifērijā, galveno pasākumu plānošana pašvaldības centrā vai ap to.
- Raizes pazaudēt muzeja līdzšinējo identitāti.

AVOTS: LATVIJAS MUZEJU BIEDRĪBA

tās, kādu vietu tiem ierādīs pašvaldība.

Manuprāt, muzejniekiem ir būtiski vienoties par teritoriālo pētniecību. Katra iestāde var palikt pie savām tēmām, taču jānoskaidro, kurš pētīs kopumu. Vēsturiski iegājies, ka Kuldīgas novada muzejs koncentrējas uz Kuldīgas pilsētu, taču jaunās pašvaldības interesēs būs, lai pētnieki aptver arī Skrundu un Alsungu. Talsu novadā jātiek skaidrība, kur būs ģeogrāfiska robeža Rojas un Talsu muzeja, kā arī Kubalu skolas pētījumiem.

– Vai valsts iesaistās muzejnieku un pašvaldību sarunās?

– Kultūras ministrija nevar ietekmēt pašvaldību lēmumus, tomēr ir gatavojusi ieteikumus un pieņem, ka muzeji gan var būt citas iestādes tiešā pakļautībā, gan palikt neatkarīgi. Galvenais, kā tie tiek galā ar valsts noteiktajām funkcijām.

Gana daudz kolēģu neizrāda iniciatīvu: ļaus, lai notiek ATR, pēc tam skatīsies, kāda situācija. Viņus var saprast, jo līdz politiskam lēmumam par muzejiem pašvaldību aizvedis ekonomisti, juristi, attīstības speciālisti un citu administrācijas nodaļu darbinieki. ATR sāpēs, jautājums – kam un cik ļoti. ■

Priecāties par to, kas ir

KO PANDEMIJAS REŽĪMS MAINA RAKSTNIEKAM, KURŠ JAU IERASTI UZRUNĀ SAVU AUDITORIJU NETIEŠI – GRĀMATĀS UN PUBLIKĀCIJĀS? SAVAS SAJŪTAS UN IZJŪTAS PAR NEPARASTO UN PIRMO REIZI IZDZĪVOJAMO LAIKU PAUŽ PAŠI LITERĀTI.

Laika tūkums

LAURA ANDERSONSONE

Nav ierastākas frāzes mūsdienās par “laika trūkums”. Man gribētos teikt, ka tagad ir laika tūkums – laiks ir samilzis iekšpus un ārpus cilvēka. Tik daudzas darbošanās ir apstājušās un tik daudz aktivitāšu ir atceltas, tik daudz darbu ir veicami citā formātā, ka reizē tiek iegūts laiks tam, kam it kā pirms tam laika nebija.

Laiks ir atbrīvojies, bet savā brīvībā lokāli samilzis.

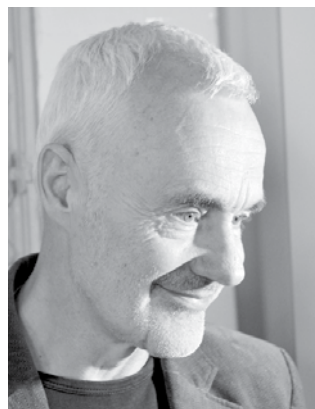
Neesmu no tiem, kuriem pēdējo mēnešu laikā uzkrātās neapšaubāmi ir jādod tālāk. Nelieģšos, arī man pietrūkst apskāvienu, tikšanās klātienē, sarunu. Tomēr mans tūkums ir pašprietekams, vismaz pagaidām. Vairāk gribas dot sev un vistuvākajiem, kam visbiežāk nozogu. Atstājot ārpus apziņas, ka pasaulē šis ir pārāk smags laiks, kad slimu un mirst tik daudz cilvēku, kad valda neziņa, apjukums un neizpratne, man personīgi šis laiks ir daudz devis. Devis apstāšanās brīdi. Pauzi, kam seko pavīsums cits temps.

Izbaudu laika lēnumu, jo pasaules skrējieni kopumā man ir par strauju. Tiešām pārliecinājos – man patīk dzīvot lēni. Ja izšķiros par labu kādām aktivitātēm, tad bez steigas pilnasinīgi (gan pēc savām iespējām) tām nododos, nevis steigšus uz nākamām, jo “vajag” vai “prasa”, vai “tā piedien”. Ja izdaru izvēli, tad spēju aizmirst gandrīz visu citu, jo darbi un vajadzības “nestāv rindā”, vismaz ne tik garā kā līdz šim. Protams, tas nenozīmē, ka man pietiek spēka un laika jebkam. Tā gluži nav. Tomēr organizēt ikdienu šobrīd ir vienkāršāk un vieglāk. Vairāk varu pievērsties tam, ko vēlos, ne tikai tam, kas nepieciešams un ko vajag. Šķiet, šobrīd mierīgu sirdi varu darboties, neskaidrojot un neattaisnojoties, kāpēc neesi bijis tur – nezinkur, neesi izdarījis to – visuko. Ja aiz loga lēni snieg sniegs, tad es gribu lēni uz to noraudzīties. Lēnuma atver acis uz detaļām, kas veido būtisko. Nekas, ka ziema pienāk katru gadu, bet šis pārslas krit aiz loga šobrīd, tās nevirpuļos nākamgad. Lēnuma atklāj vienkāršo, bet reizē tik sarežģīto. Apsēsties blakus un paklusēt, uzlikt roku uz pleca un apskaut, ieskatīties acīs un uzsmaidīt – ja to neizdarišu tagad, tad tas mirklis būs zudis, ja to izdarišu rīt, tas būs rītdienas mirklis, bet šodien nekā vairs neatgriezīs un neatkārtos. Lēnāk ir vairāk.

Man nav kauns, ja esmu izvēlējusies palikt savos “ierakumos”, jo pasaulei taču ir tik daudz piedāvājumu. Man patīk mani ierakumi. Tagad tajos varu dzīvoties pavisam “legāli”. Mani nomierina iespēja ilgāk palikt vietā, kur jūtos labi un droši. Laiktelpā, kurā varu atjaunoties un “pabarot” sevi ar to, kas līdz šim ir bijis nepietiekams (sākot ar miegu, literatūru, pastaigām, beidzot ar nedalīti kopā pavadītu laiku ar tuvajiem, klusumu, nesteigšanos ikvienā darbībā), pretēji tam, ka līdz šim visbiežāk sanācis dot un atdot, iztērējoties līdz pedējam rezervēm.

Laika tūkums, visticamāk, katru piemeklējis citādāk, bet man tas ir “uzslēdzis” visas maņas uz augstāko jutību, jo lēni ir skaisti, jo lēni ir spēcīgi, jo lēni ir saudzējoši. ■

Pandēmijas laika piezīmes

ĒRIKS VILSONS

Pagājušā gada pavasarī mani no aktīvā dzīvesveida atsvabināja kovidsērga. Tobrīd ceļoju pa Latvijas mācību iestādēm un spēlēju savas monoizrādes programmā “Latvijas skolas soma”. Biju tā paguris, ka vēlējos atpūsties. “Kaut es spētu pēc jums ilgoties!” es domās izsauco. Šī slepenā, lai arī līdz galam tobrīd nenoformulētā vēlme pēc neilga laika arī piepildījās. Lai gan ne tā, kā es biju cerējis. Tika izsludināta karantīna.

Nu jau vesels gads, kā tā liga nelaiž un nelaiž vaļā. Protams, ir bail. Katru rītu iepazīstos ar statistiku. Lai nodarbinātu sevi, es savā neprasēm gādāju par praktiskām mājas lietām, rakstu, ierunāju bērniem pasaku grāmatas un daudz laika pavado kopā ar savu ģimeni. Cenšos nedomāt par šiem skaitļiem. Nedomāt, ka aiz tiem ir dzīvi cilvēki. Tomēr nespēju. Dienu dienu prātoju gan par viņiem, gan medicīnas darbiniekiem, kuri tiešām tagad dzīvo ierakumu apstākļos un pieliek visu savu enerģiju, lai nesāktos nekontrolēta vājinieku lavina.

Pašlaik ir populāri lamāt valsts iekārtu, tautas priekšstāvjus un sociālajos tīklos izgāzt savu

neapmierinātību, dodot vērtīgus padomus, kā tās kroņa lietas īsti ir jākārt. Kā pareizi ir jācinās ar pandēmiju, ko liegt, ļaut utt. Tā gan ir aizraujoša lasāmviela komēdiju autoriem, bet apnicīga jau tā noslogotajiem dakteriem. Diagnoze ir skaidra. Interesanti, reizēm prātoju, kā tie visiņi un padomu sniedzēji nezaudē savu cīņas sparū un ko īsti ir sapīpējušies? Iztuos ar sapratni un nerakstu savus komentārus sociālajās multdētavās, lai neaizkaitinātu jau tā nestabilos prātus. Mans kolēģis, kuru es ļoti cienu, reizēm norauģoties uz dažāda kalibra duraku lēkmēm, nopūtās un toleranti, nezaudējot aristokrātisku vieglumu, piezīmēja: “Padomā, izrādās, ka var arī tā!”

Mana mamma pēc Staļintētiņa atvēlētā Sibīrijas apmeklējuma atgriezās no Kolimas ar mums, diviem zeperiem, Rīgā, un bijām spiesti mitināties mazā vienistabas dzīvoklī. Tad piedzima māsa, un bieži vien uz nenoteiktu laiku pie mums apmetās vēl kāds tā laika režīma upuris. Dzīvojam ļoti saspīesti, un vienu brīdi mēs tur savstarpēji berzāties pat veseli septiņi cilvēki. Vislabāk rehabilitēties no pārapdzīvotības radītā diskomforta līdzēja tie brīži, kad, pārnācis mājās pēc skolas, sēdēju viens pats mazajā virtuvītē un izbaudīju vientulību. Reizēm, kad atkal radās vēlēšanās pēc savrupības, es rīcu uz mājiniekiem un solījos doties uz mežu, lai uzsāktu vientuļnieka dzīvi kādā būdīnā. Mamma un brālis, mani ķircinot, vaicāja: “Brauksi uz Mežaparku putru vārit?” Es nīgrojos, bet mamma, pabužinājusi manu matu ērkuli, remdināja manu neiecietību. “Priecājies, dēliņ,” viņa teica, “priecājies par to, kas ir, un nebēdājies par to, kā nav!” ■

Un kā iet tev?

RASA BUGAVIČUTE-PĒCE

Darbi neapsīkst, domas gan ik pa brīdī uzkaras. Šogad mēģinu mācīties mieru un sadzīvošanu ar sevi. Jāsaka godīgi, iet kā pa kurmju rakumiem, bet vismaz noskaidrojas šis tas, kas man palīdz. Man, radošam, rakstošam cilvēkam, kurš tomēr grib iemācīties savu ikdienu organizēt tā, lai es varu būt arī neradoša un nerakstoša, lai varu būt mamma un sieva, un draugs, un cilvēks vienatnē, kad nepieciešams. Un nepieciešams tas ir regulāri.

Regulāritāte! Tā man palīdz. Un pāri visam – sarunas. Regulāras sarunas ar tiem, kurus interesē tas pats, kas mani. Citādi var noslikt domās par to, ka kaut kas jāizdomā, bet nekā nedomājas. Sarunas, kurās dalīties ar personisko piedzīvojumu un pārdzīvojumu, un nesavtīgi stāstīt pārējiem to, kas nāk prātā, jo citādi impulsi mums visiem šogad grūtāk iegūstami.

2021. gadu esmu iesākusi ar dalību starptautiskās meistarklasēs “Kids KinoLab”, kuras, pateicoties šim savdabīgajam laikam, pieejamas, neizejot no mājas, kas visādā ziņā ir patīkami. Mācīties ir kaifīgi. Jo īpaši, ja lekcijas lasa, piemēram, scenārists, kurš 17 sezonas strādā animācijas filmu seriāla “The Simpsons” scenāristu brigādē. Lasa par procesu, sistēmu, idejām – ar citiem mērogiem un apgrīzieniem, bet ar to pašu aizrautību, kas kustina visus, kuri raksta. Meistarklasēs es ņemu un ēdu pilnām mutēm visu informāciju, kuru man dod. Bet, lai viss būtu līdzsvarā, ir jādālās arī man, tāpēc pieteicos Latvijas Kultūras akadēmijas izsludinātajai iespējai kļūt par mentoru LKA studentiem – topošajiem jomas speciālistiem. Tā esmu iepazīsies ar divām topošām dramaturģēm, ar kurām sarunājamies. Regulāri. Par šo laiku, par dramaturģiju, profesiju un veidiem, kā sevi rosināt darīt, jo uzkārties sanāk ikvienam. Ir iedvesmojoši ar viņām iet itin kā jau izietu ceļu vēlreiz, tikai nu zinot par visu ko nedaudz vairāk.

Liepājas teātra “Pipētavas sarunas” palīdz, jo arī tās ir pietiekami regulāras, un kas daudz svarīgāk – cilvēciski interesantas sarunas ar personībām, kuras tepat līdzās, bet par kurām bieži vien daudz ko nenojaut. Sarunas zūmos un visās citās iespējamās platformās, sarunas telefoniskās un ikvakara/rīta sarunas ģimenē – tās šo laiku glābj, un man mazliet šķiet, ka iepriekšējā dzīvē, pirms viss apgrīzās vēkšpēdus gaisā, mēs bijām aizmirsuši, cik daudz mums dod iespēja sarunāties. Izmantojot to, iestājas arī miers un sadzīvošana ar sevi – cilvēku, ne rakstnieci. ■

KURZEMES KULTŪRAS PIELIKUMS

Kurzemes Vārds

Saldus Zeme
LAIKRAKSTS BROČENU NOVADAM UN SĀLDUS NOVADAM

Talsu Vēstis

Kurzemnieks

Iznāk vienu reizi mēnesī.
Izplatīts kā reģionālo laikrakstu “Kurzemes Vārds”, “Kurzemnieks”, “Saldus Zeme” un “Talsu Vēstis” bezmaksas pielikums.

Internetā pieejams izdevniecību mājaslapās kurzemnieks.lv, sz.lv un talsuvestis.lv, kā arī reģionālajā portālā liepajniekiem.lv.
Redkolēģija: Daiga Bitīniece (“Kurzemnieks”), Mairita Balode (“Talsu Vēstis”), Linda Kilevica (“Kurzemes Vārds”), Andra Valkīra (“Saldus Zeme”).

Projekta vadītāja:
Anda Pūce.
Kontakti:
tālrunis 26436485,
e-pasts anda@kurzemes-vards.lv.

Pielikumu izdod un finansē reģionālo laikrakstu izdevniecības.